

Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor asigurătorilor și autorităților la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la auditul societăților de asigurare sau de reasigurare”

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/co nsultare publică	Nr. obiecției/ propunerii/ recomandării	Conținutul obiecției/propunerii/ recomandării	Argumentarea autorului proiectului
1	2	3	4	5
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Ministerul Justiției	1	La gruparea elementelor structurale din proiect se va ține cont de prevederile art.53 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, potrivit cărora, în funcție de complexitatea actului normativ, elementele structurale ale actului normativ pot fi grupate după cum urmează: a) articolele și punctele – în secțiuni, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre arabe. În cazul unor acte normative complexe, articolele și punctele pot fi grupate mai întâi în paragrafe și/sau subsecțiuni; b) secțiunile – în capitole, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre romane; c) capitolele – în titluri, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre romane; d) în cazul actelor normative complexe, titlurile pot fi grupate în părți sau cărți, însemnate succesiv cu numere ordinare scrise cu litere. Prin urmare, la gruparea elementelor structurale din proiect secțiunile se vor substitui cu capitole, iar subsecțiunile – cu secțiuni.	Se acceptă

	Ministerul Justiției	2	Pe parcursul proiectului, se va lua în considerare că, liniuțele sunt caracteristice legilor. Menționăm că, subpunctele se numerotează cu cifre arabe și o paranteză și pot avea diviziuni numerotate cu litere latine mici și o paranteză (a se vedea art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017).	Se acceptă
	Ministerul Justiției	3	La revizuirea proiectului se va ține cont că, potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ”.	Se acceptă
	Ministerul Justiției	4	În parafa de aprobare cuvintele „Anexă la” se vor substitui cu cuvintele „Aprobat prin”, conform uzanțelor.	Se acceptă
	Ministerul Finanțelor	5	Conform art.2 alin.(1) al Legii privind auditul situațiilor financiare nr.271/2017, audit reprezintă auditul situațiilor financiare individuale sau al situațiilor financiare consolidate în măsura în care: a) este obligatoriu conform prevederilor legislației; b) este efectuat la solicitarea acționarilor (asociaților) entităților auditate. Prin urmare, pentru ca denumirea proiectului actului normativ să exprime cu claritate obiectul reglementării, aceasta urmează să fie expusă în redacția: „Regulamentul cu privire la	Nu se acceptă În condițiile art.53 alin.(1), art.54 alin.(1) și alin.(3) din Legea nr.92/2022, societățile de asigurare sau de reasigurare se supun auditului situațiilor financiare și unui audit în scop de supraveghere (în condițiile actului normativ al autorității de supraveghere), efectuate de către o entitate de audit, acceptată (aprobată) de către autoritatea de supraveghere în condițiile stabilite prin actele normative ale acesteia. Normele proiectului nu se

			<p>modul de aprobare (acceptare) a entităților de audit pentru auditarea situațiilor financiare ale asigurătorilor sau reasigurătorilor și audit în scop de supraveghere”.</p>	<p>limitează exclusiv la modul de aprobare (acceptare) a entităților de audit pentru auditarea situațiilor financiare ale asigurătorilor (reasigurătorilor) și procedurile de verificare în scop de supraveghere, statuând și alte exigențe: cerințele aferente contractului privind prestarea serviciilor de audit; exigențe față de membrii echipei entității de audit; modul de acceptare/aprobare și retragere a aprobării entității de audit, cerințele de întocmire a raportului auditorului, informațiile în scopuri prudentiale.</p> <p>Astfel, denumirea actului normativ nu poate cuprinde totalitatea exigențelor și procedurilor detaliate în cuprinsul actului.</p> <p>Mai mult, conform art.42 alin.(2) din Legea 100/2017, denumirea actului normativ trebuie să fie <u>laconică</u> și să exprime cu claritate obiectul reglementării.</p>
	Ministerul Finanțelor	6	<p>Pe tot parcursul textului, din fraza „servicii conexe de audit” de exclus cuvintele „de audit”, iar fraza „în componența echipei misiunii de audit” de substituit cu fraza „și componența echipei misiunii de audit”.</p>	Se acceptă
54. Auditul în scop de supraveghere, prevăzut la pct. 53 sbp. 3) <u>(veridicitatea și plenitudinea situațiilor financiare specializate</u>	“MOLDASIG” SA	7	<p>Înaintăm repetat propunerile noastre, care de altfel se regăsesc în demersurile înaintate de către Societate cu nr.2462 din 05.07.2022 și nr.998 din 06.03.2023 cu argumentările</p>	Nu se acceptă În condițiile pct.71 din Regulamentului nr.30/13/2023 privind situațiile financiare specializate ale societăților

<p><i>individuale și consolidate, după caz, întocmite conform actelor normative ale autorității de supraveghere) și sbp. 4), se va efectua anual de către o entitate de audit aprobată de autoritatea de supraveghere, în condițiile expuse în prezentul Regulament.</i></p>			<p>corespunzătoare, în partea ce ține de excluderea auditului anual obligator în scop de supraveghere a situațiilor financiare individuale și consolidate specializate, dat fiind faptul că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrivit art.16 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017, actele normative ale autorității administrației publice centrale de specialitate trebuie și se limiteze strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior, care prevăd că auditul anual include obligator auditul anual al situațiilor financiare și, după caz, a unui audit în scop de supraveghere, la solicitarea autorității de supraveghere conform art.54 din Legea 92/2022; - impun suportarea unor costuri suplimentare corespunzătoare de către asiguratorii, care nu vor aduce plusvaloarea dorită entităților de interes public, nici din punct de vedere economic, nici din punctul de vedere al eficientizării procesului de funcționare și raportare, precum și nu va crea o premisă suplimentară pentru transparență și responsabilitate; - procedurile și testurile efectuate de către entitatea de audit cu respectarea tuturor standardelor de audit împovărează procesele în activitatea desfășurată a asiguratorului, dat fiind faptul că, cel târziu la 30 aprilie a anului următor celui auditat, entitatea de audit trebuie să prezinte autorității de supraveghere, consiliului societății și/sau adunării generale 	<p>de asigurare sau de reasigurare, entitățile prevăzute la pct.2 (<i>entitățile care desfășoară activitatea de asigurare sau de reasigurare în categoriile de "asigurări generale" și/sau de "asigurări de viață", precum și succursalele acestora din statele terțe</i>) au obligația asigurării auditării anuale a situațiilor financiare specializate inclusiv consolidate, în conformitate cu prevederile cadrului normativ.</p> <p>Totodată, potrivit prevederilor art. 32 din Legea nr.287/2017 contabilității și raportării financiare, asiguratorii sau reasiguratorii (entități de interes public) se supun obligatoriu auditului situațiilor financiare.</p> <p>Situațiile financiare cu scop general și situațiile financiare specializate se auditează în baza diferitelor prevederi legale, în baza reglementărilor distincte cu referire la modul de întocmire. Astfel, auditul situațiilor financiare în scop general nu poate substitui auditul situațiilor financiare specializate.</p> <p>Având în vedere că situațiile financiare specializate întocmite conform IFRS sunt mai comprehensive decât situațiile financiare cu scop general, precum și în scopul exercitării atribuțiilor de supraveghere, acordate prin lege autorității de supraveghere, se</p>
--	--	--	--	--

		<p>ale asigurătorului rapoartele de audit pentru toate cele trei misiuni (1 raport - audit obligator și 2 rapoarte privind auditul în scop de supraveghere), inclusiv scrisoarea adresată conducerii asigurătorului, precum și alte raportări conform cadrului legal. Concretizăm că toate subdiviziunile societății sunt implicate în prezentarea documentelor necesare pentru obținerea probelor de audit, concomitent, pentru toate cele trei misiuni de audit, în termeni foarte restrânși, ceea ce implică multă muncă, efort și suprasolicitări atât din partea entității de audit, cât și din partea angajaților asigurătorului; mai mult ca atât, în termen de până la 30 aprilie a fiecărui an în curs, MOLDASIG în calitate de grup (entitate-mamă) prezintă 8 rapoarte anuale obligatorii și specializate pentru anul precedent (dintre care 4 reprezintă situații financiare anuale), efectuează auditul extern al situațiilor financiare individuale și consolidate anuale, precum și auditul de supraveghere privind adecvarea și implementarea politicilor și procedurilor interne ale asigurătorului (reasigurătorului) în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, împreună cu raportările obligatorii și specializate pentru primul trimestru al anului în curs, la care se mai adaugă obligator și auditul anual în scop de supraveghere a situațiilor financiare individuale și consolidate specializate.</p>	<p>conturează necesitatea evaluării în cadrul misiunii de audit anume a situațiilor financiare specializate individuale și consolidate. De specificat, că datele auditate în cadrul auditului situațiilor financiare, inclusiv cele verificate de actuar se regăsesc parțial și în auditul rapoartelor specializate individuale sau consolidate.</p>
--	--	--	--

			Pornind de la cele expuse, propunem repetat, adaugător la demersurile menționate anterior, excluderea obligativității anuale privind efectuarea a auditului în scop de supraveghere a situațiilor financiare individuale și consolidate specializate și dispunerea acestui audit în scop de supraveghere, după caz, la solicitarea autorității de supraveghere.	
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
La proiectul Hotărârii: 3. Cererile privind includerea în lista entităților eligibile și/sau privind obținerea aprobării entității de audit, depuse la autoritatea de supraveghere și nesoluționate la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, se examinează și se soluționează în conformitate cu prevederile regulamentului menționat la punctul 1, cu condiția completării acestora de către solicitant cu documentele necesare, în termen de cel mult 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri. Cererea și documentele anexate se examinează în conformitate cu termenele stabilite în regulamentul indicat la punctul 1, care încep să curgă de la data completării cererii cu setul complet de documente. În cazul în care cererea nu este completată în termenul specificat, autoritatea de supraveghere	Ministerul Justiției	8	Prevederile pct.3 nu se conformează principiilor de acțiune în timp a legii, statuate la art.7 din Codul civil, potrivit cărora legea civilă nu are caracter retroactiv, deoarece acesta nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. Astfel, în cazul în care Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare nu a reglementat expres situația menționată, se aplică normele legislației civile. În context, pct.3 în redacția propusă se va exclude.	Se acceptă
	Banca Națională a Moldovei	9	La pct.3 recomandăm textul „încetarea procedurii administrative” de substituit cu textul „încetarea examinării cererii”, pentru a determina cu claritate care procedură se are în vedere.	Nu se acceptă În condițiile art.78 alin.(3) din Codul administrativ - <i>în cazul în care participantul care a inițiat procedura nu prezintă documentele sau dovezile solicitate de autoritatea publică în termenele rezonabile stabilite de</i>

informează solicitantul despre încetarea procedurii administrative.				<p><i>aceasta și nu există temeuri de suspendare a procedurii sau de repunere în termen, autoritatea publică poate constata renunțarea tacită la procedură. Decizia se notifică participantului în cauză conform prevederilor prezentului cod. Odată cu stabilirea termenului, participantul este informat despre <u>posibilitatea încetării procedurii</u>.</i></p> <p>Termenul de „încetarea procedurii administrative” este utilizat în HCE BNM nr.113/2022, nr.46/2020.</p>
5. Nerespectarea pct. 4 din prezenta Hotărâre poate atrage eliminarea entităților de audit din listă.	Ministerul Justiției	10	La pct.5 expresia „poate atrage eliminarea” sunt lipsite de previzibilitate, deoarece lasă la discreția entității aprecierea situației de nerespectare a prevederilor pct. 4 și emiterea soluțiilor neuniforme.	<p>Comentariu:</p> <p>Punctul 5 a fost exclus (având în vedere excluderea din proiect a normelor aferente listei entităților de audit eligibile).</p>
	Banca Națională a Moldovei	11	La pct.5 recomandăm reformularea acestui punct pentru a nu crea riscul unei aplicări arbitrare a normei, având în vedere sensul cuvintelor „poate atrage”.	<p>Comentariu:</p> <p>Punctul 5 a fost exclus (având în vedere excluderea din proiect a conceptului aferent listei entităților de audit eligibile).</p>
<p>La proiectul Regulamentului:</p> <p>1. Prezentul Regulament stabilește cadrul normativ aferent cerințelor de eligibilitate a entității de audit de a efectua auditul unui asigurător sau reasigurător, inclusiv auditul situațiilor financiare și auditul în scop de supraveghere, modul de aprobare (acceptare) și retragere a</p>	Ministerul Finanțelor	12	La pct.1, cuvintele „Prezentul regulament” de substituit cu cuvintele „Regulamentul cu privire la modul de aprobare (acceptare) a entităților de audit pentru auditarea situațiilor financiare ale asigurătorilor sau reasigurătorilor și audit în scop de supraveghere (în continuare - Regulament)”, iar cuvintele „ , precum și aferent cerințelor cu privire la rapoartele auditorului” de exclus.	<p>Comentariu:</p> <p>În pct.1 se face referire la denumirea actului normativ indicat.</p> <p>În condițiile art.53 alin.(11) din Legea nr.92/2022, în cazul în care nu se efectuează un audit sau dacă raportul auditorului nu a fost întocmit în conformitate cu cerințele prezentului articol sau cu actele normative ale</p>

<p>aprobării (acceptării) entității de audit în componența echipei misiunii de audit, documentarea și comunicarea între entitatea de audit, asigurător sau reasigurător și autoritatea de supraveghere, precum și aferent cerințelor cu privire la rapoartele auditorului.</p>				<p>autorității de supraveghere, aceasta are dreptul să prescrie asigurătorului sau reasigurătorului întreprinderea măsurilor în vederea efectuării obligatorii a auditului. În sensul celor statuate, rapoartele auditorului se întocmesc inclusiv în conformitate cu cerințele actului normativ al autorității de supraveghere (în special în cazul auditului în scop de supraveghere nereglementat prin Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare).</p>
	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>13</p>	<p>La pct.1 se propune reformularea următoarelor enunțuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - substituirea enunțului „cadrul normativ aferent cerințelor de eligibilitate a entității de audit de a efectua auditul unui asigurător sau reasigurător, inclusiv auditul situațiilor financiare și auditul în scop de supraveghere” cu enunțul „cadrul normativ aferent efectuării auditului situațiilor financiare ale asigurătorilor sau reasigurătorilor și a auditului în scop de supraveghere, cerințe de eligibilitate față de entitatea de audit”; - substituirea enunțului „modul de aprobare (acceptare) și retragere a aprobării (acceptării) entității de audit în componența echipei misiunii de audit” cu enunțul „modul de aprobare (acceptare) și retragere a aprobării (acceptării) entității de audit și a componenței echipei misiunii de audit” așa cum este prevăzut în denumirea Secțiunii 2 a proiectului 	<p>Se acceptă parțial</p> <p>La pct.1 enunțurile propuse s-au substituit cu „cadrul normativ aferent efectuării auditului situațiilor financiare și auditului în scop de supraveghere la societatea de asigurare sau de reasigurare, cerințe de eligibilitate față de entitatea de audit” și „modul de acceptare/aprobare (în continuare - aprobare) și retragere a aprobării entității de audit”.</p> <p>Cu referire la reglementarea cadrului normativ pentru „documentarea și comunicarea între entitatea de audit, asigurător sau reasigurător și autoritatea de supraveghere”, specificăm că normele din art.118 alin.(1) și (2) din Legea nr.92/2022 statuează că:</p>

			<p>- Entitatea de audit și componența misiunii de audit).</p> <p>Cu referire la propunerea de reglementare în acest proiect a cadrului normativ pentru „documentarea și comunicarea între entitatea de audit, asigurător sau reasigurător și autoritatea de supraveghere”, conform pct.1, detaliat în Secțiunea 5, considerăm necesară revizuirea acestor norme din perspectiva temeiurilor și limitelor mandatului de reglementare, prevăzute în articolele 53 și 54 din Legea nr.92/2022.</p>	<p>- societățile de asigurare sau de reasigurare, individual și, respectiv, consolidat, <u>prezintă autorității de supraveghere rapoarte, [...] precum și alte date în scopuri prudențiale, în condițiile stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere;</u></p> <p>- autoritatea de supraveghere (BNM) are dreptul să solicite informația aferentă societății de asigurare sau de reasigurare de la auditori și de la alți experți externi.</p> <p>Totodată, art.53 alin.(11) din Legea nr.92/2022 reglementează că - În cazul în care nu se efectuează un audit sau dacă <u>raportul auditorului nu a fost întocmit în conformitate cu cerințele prezentului articol sau cu actele normative ale autorității de supraveghere,</u> aceasta are dreptul să prescrie asigurătorului sau reasigurătorului întreprinderea măsurilor în vederea efectuării obligatorii a auditului.</p> <p>În sensul celor menționate, autoritatea de supraveghere dispune de temeiuri de reglementare a informațiilor furnizate în scopuri de supraveghere.</p>
2. Noțiunile utilizate în prezentul Regulament au semnificațiile stipulate în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (în	Ministerul Justiției	14	La pct.2 se va indica în paranteză și varianta prescurtată a Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017. În continuare, pe	Se acceptă

continuare – Legea nr. 92/2022), Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 și Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare (în continuare – Legea nr. 271/2017).			parcursul textului se va utiliza forma abreviată a acestora - Legea nr.287/2017.	
5. În sensul art. 53 alin. (1) din Legea nr. 92/2022, acceptarea entității de audit de către autoritatea de supraveghere are loc prin emiterea deciziei de aprobare a entității de audit în componența echipei misiunii de audit nominalizată. 10. Entitatea de audit cu componența echipei misiunii de audit, care vor efectua auditul asiguratorului sau reasiguratorului, se aprobă în prealabil de către autoritatea de supraveghere până la încheierea contractului de audit și/sau privind prestarea serviciilor conexe de audit.	Banca Națională a Moldovei	15	Propunem revizuirea punctelor 5 și 10, eventual în vederea comasării acestora, întrucât acestea parțial se dublează.	Se acceptă
6. Auditul anual include auditul obligatoriu al situațiilor financiare și, după caz, auditul în scop de supraveghere.	Banca Națională a Moldovei	16	La pct.6 se va avea în vedere faptul că în cazul auditului de supraveghere legea nu distinge o anumită perioadă de realizare.	Se acceptă
7. Entitatea de audit care efectuează auditul unui asigurator sau reasigurator trebuie să fie înregistrată în Registrul public al entităților de audit și să aibă în calitate de angajați persoane care dețin certificat de calificare al auditorului valabil, eliberat	Banca Națională a Moldovei	17	La pct.7, întrucât acesta instituie o cerință necesară de îndeplinit pentru entitățile de audit care vor efectua auditul societăților de asigurare, considerăm oportună transferarea normei date la pct.11 care stipulează cerințele de eligibilitate ale societății de audit.	Se acceptă
	Mnisterul Finanțelor	18	La pct.7, după cuvintele „care efectuează auditul” de completat cu cuvântul „anual al”, iar	Se acceptă parțial

de Consiliul de supraveghere publică a auditului.			cuvintele „care dețin certificat de calificare al auditorului valabil, eliberat de Consiliul de supraveghere publică a auditului” de substituit cu cuvintele „înregistrate în Registrul public al auditorilor”.	Prevederile proiectului nu se limitează doar la efectuarea auditului anual, dar vizează inclusiv auditul în scop de supraveghere, care se efectuează fie anual, fie potrivit dispoziției autorității de supraveghere, în condițiile art. 54 din Legea nr. 92/2022. Astfel, completarea pct. 7 din Regulament cu cuvântul „anual al” nu se consideră oportună, întrucât punctul prenotat reprezintă o normă generală. Totodată, textul „care dețin certificat de calificare al auditorului valabil, eliberat de Consiliul de supraveghere publică a auditului” a fost substituit cu cuvintele „înregistrate în Registrul public al auditorilor”.
	IP „Consiliul de supraveghere publică a auditului”	19	Pct.7 de exclus, conform prevederilor art.2 alin.(1) din Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare (Legea nr.271/2017), prin definiție entitatea de audit este entitatea constituită în conformitate cu legislația civilă și înregistrată în Registrul public al entităților de audit. Conform art.27 alin.(5) din Legea nr.271/2017 „pentru efectuarea auditului la entitățile de interes public și la entitățile mari, stabilite conform Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, sau la alte întreprinderi de stat și societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social, entitatea de audit trebuie să aibă în calitate de angajați nu mai puțin de doi	Se acceptă parțial Norma din pct.7 a fost transferată parțial. Normele statuate în Legea nr.271/2017 stabilesc cadrul juridic privind organizarea și efectuarea auditului situațiilor financiare. Prin proiect se stabilește cadrul normativ aferent atât efectuării auditului situațiilor financiare ale asigurătorilor sau reasigurătorilor, cât și a auditului în scop de supraveghere. Astfel, norma propusă uniformizează cadrul normativ, stabilind cerințe identice față de entitatea de audit,

			auditori”, iar prin definiție (art.2 alin.(1) din Legea nr.271/2017), auditor – persoană fizică care deține certificat de calificare al auditorului și care este înregistrată în Registrul public al auditorilor, cu atât mai mult această prevedere se regăsește în proiect la pct.11 subpct.6). De asemenea, trebuie să menționăm că, Consiliul eliberează certificatul de calificare al auditorului începând cu anul 2019, până la acea dată certificatele de calificare al auditorului erau eliberate de Ministerul Finanțelor.	indiferent de scopul misiunii de audit realizate.
8. Entitatea de audit efectuează auditul unui asigurător sau reasigurător cu respectarea standardelor de audit, prevederilor Legii nr. 271/2017 și cadrului normativ aferent domeniului asigurărilor, prin obținerea și documentarea probelor de audit suficiente, relevante și credibile pentru fundamentarea opiniilor de audit.	Ministerul Finanțelor	20	La pct.8 după cuvintele „aferent domeniului asigurărilor” de completat cu cuvintele „sau reasigurărilor”, iar cuvintele „, , prin obținerea și documentarea probelor de audit suficiente, relevante și credibile pentru fundamentarea opiniilor de audit” de exclus.	Se acceptă
9. Autoritatea de supraveghere, reieșind din exigențele din pct. Error! Reference source not found. , selectează entitățile de audit eligibile să efectueze auditul unui asigurător sau reasigurător și asigură publicarea listei pe pagina web oficială.	Ministerul Justiției	21	La pct. 9 propunem substituirea cuvintelor „pagina-web oficială” cu cuvintele „pagina sa web oficială”.	Comentariu: Pct.9 a fost exclus.
26.În cazul în care entitatea de audit, selectată de societatea de asigurare sau de reasigurare, nu se regăsește în lista entităților eligibile, publicată pe	Banca Națională a Moldovei		La pct.9 și pct.26 recomandăm excluderea acestor prevederi, și anume publicarea de către autoritatea de supraveghere pe pagina-web oficială a listei entităților de audit eligibile. Această condiție poate fi interpretată că distorsionează concurența și acordarea privilegiilor unor entități de audit (care sunt incluse în listă), precum și poate duce în eroare	Se acceptă Pct.9 și 26 au fost excluse din proiect (procedura aferentă selectării și publicării listei de entități de audit eligibile).

<p>pagina-web oficială a autorității de supraveghere, asiguratorul sau reasigurătorul este în drept să înainteze o cerere de aprobare a entității respective doar cu depunerea concomitentă de către entitatea de audit respectivă a cererii privind includerea acesteia în lista entităților eligibile, conform pct. 12 și pct. 13. Pe perioada examinării cererii entității de audit, examinarea cererii societății de asigurare sau de reasigurare privind aprobarea entității de audit se suspendă.</p>			<p>publicul prin crearea percepției de neeligibilitate a companiilor de audit, care nu au depus cererea de a fi incluse în lista respectivă. În context, nici Legea nr. 92/2022 nu prevede imperativ obligația autorității de supraveghere de a ține lista entităților de audit eligibile de a efectua auditul în domeniul asigurărilor. Având în vedere cele menționate, precum și ținând cont de faptul că potrivit pct.17, entitatea de audit și componența echipei de audit urmează să obțină aprobarea autorității de supraveghere înainte de încheierea contractului de audit se propune de examinat oportunitatea excluderii din proiect a prevederilor cu privire la ținerea listei entităților de audit eligibile de a efectua auditul în domeniul asigurărilor, și transferul criteriilor de eligibilitate pentru includerea în lista menționată la etapă de aprobare a entității de audit și a membrilor echipei de audit. Considerăm că mecanismul propus în proiect, și anume includerea unei entități în lista entităților de audit eligibile (cu avizul autorității de supraveghere) nu este unul funcțional și nu produce efectele scontate, având în vedere că anterior încheierii contractului de audit (pct.17) proiectul prevede obligativitatea aprobării entității de audit și a membrilor echipei de audit. În cazul în care propunerile menționate nu se acceptă, solicităm examinarea obiecțiilor pe marginea prevederilor din proiect, aferente</p>	
---	--	--	---	--

			procedurii de includere în lista entităților de audit eligibile.	
Secțiunea 2 Entitatea de audit și componența misiunii de audit	IP „Consiliul de Supraveghere Publică a Auditului”	22	La Secțiunea 2 (în definiție), după cuvântul „componența” se va completa cuvântul „echipei”.	Se acceptă
Subsecțiunea 2.1 Cerințele de eligibilitate înaintate entității de audit și echipei misiunii de audit	Banca Națională a Moldovei	23	În denumirea subsecțiunii 2.1. se propune substituirea enunțului „Cerințele de eligibilitate înaintate entității de audit și echipei misiunii de audit” cu enunțul „Cerințele de eligibilitate față de entitatea de audit și echipa misiunii de audit”.	Se acceptă
11. Este eligibilă pentru efectuarea auditului în domeniul asigurărilor sau reasigurărilor, entitatea de audit care corespunde cumulativ următoarelor criterii: 1) nu este persoană afiliată asigurătorului sau reasigurătorului;	Banca Națională a Moldovei	24	La pct.11 subpct.1) se propune excluderea criteriului 1) „nu este persoană afiliată asigurătorului sau reasigurătorului”. Criteriile enumerate la pct.11 se referă la cerințele de eligibilitate pe care entitatea de audit trebuie să le îndeplinească pentru a fi inclusă în lista entităților de audit eligibile de a efectua auditul în domeniul asigurărilor. Astfel, la etapa includerii în lista menționată, considerăm irelevantă examinarea prin prisma afilierii cu un anumit asigurător sau reasigurător, acest criteriu urmând să fie examinat la etapa aprobării (acceptării) entității de audit și a componenței echipei misiunii de audit pentru fiecare asigurător sau reasigurător.	Se acceptă Având în vedere excluderea normelor (pct.9, pct.12, pct.26) ce au vizat procedura de selectare și publicare a listei de entități de audit eligibile, pct.11 a fost reformulat în sensul corespunderii entității de audit (și membrilor echipei misiunii de audit) anumitor criterii cumulative necesare în vederea obținerii aprobării autorității de supraveghere.
3) dispune de o activitate de cel puțin 3 ani în domeniul auditului situațiilor financiare ale entităților de interes public sau angajații acesteia dispun de cel puțin 3 ani de experiență	Banca Națională a Moldovei	25	La pct.11 subpct.3) se propune de precizat câți dintre angajații entității de audit trebuie să dispună de cel puțin 3 ani de experiență în domeniul auditului situațiilor financiare ale entităților de interes public pentru a fi	Se acceptă În sensul în care în pct.11 s-au formulat criterii necesare a fi cumulate în vederea aprobării entității de audit, textul „sau angajații acesteia dispun de

în domeniul auditului situațiilor financiare ale entităților de interes public;			îndeplinit criteriul de eligibilitate. Din versiunea actuală nu este clar dacă cerința se referă la cel puțin un angajat, majoritatea sau la toți angajații entității de audit.	cel puțin 3 ani de experiență în domeniul auditului situațiilor financiare ale entităților de interes public;" a fost exclus (cerința care se va statua în calitate de criteriu față de membrii echipei de audit).
5) nu a fost eliminată din lista entităților de audit eligibile să efectueze auditul unui asigurator sau reasigurator în ultimele 36 luni anterioare depunerii cererii;	Banca Națională a Moldovei	26	Se propune de reformulat criteriul prevăzut la pct.11 subpct.5), în vederea precizării faptului că entitatea de audit nu este considerată eligibilă dacă eliminarea din lista entităților de audit a avut loc din motive imputabile entității de audit. Modificarea menționată este necesară în vederea excluderii situației prevăzute la pct.43 lit.a) din proiect, având în vedere că eliminarea din lista entităților de audit eligibile la cererea entității de audit nu ar constitui, în opinia noastră, un criteriu de eligibilitate pentru includerea ulterioară a entității în lista menționată. Totodată, în vederea uniformizării terminologiei, textul „36 luni” se va substitui cu textul „3 ani”.	Se acceptă Având în vedere excluderea normelor (pct.9, pct.12, pct.26) ce au vizat procedura de selectare și publicare a listei de entități de audit eligibile, sbpct.5) a fost exclus.
12. Pentru a fi inclusă în lista entităților de audit eligibile de a efectua auditul în domeniul asigurărilor, entitatea de audit prezintă autorității de supraveghere o cerere în scris împreună cu documentele, care justifică respectarea criteriilor stabilite la pct. Error! Reference source not found..	Ministerul Justiției	27	La pct.12 cuvântul „justifică” se va substitui cu cuvântul „confirmă”. Adicional, considerăm că la final punctul urmează a fi completat cu textul „și pct.11”, având în vedere că pct.11 din proiect prevede cumulativ criteriile de eligibilitate a entității de audit pentru a fi inclusă în lista entităților de audit eligibile de a efectua auditul în domeniul asigurărilor de Comisia Națională a Pieței Financiare.	Se acceptă Urmare a excluderii pct.9 din proiect, norma din pct.12 (corelată cu lista entităților de audit eligibile) a fost exclusă.

	Ministerul Finanțelor	28	La pct.12 după cuvintele „domeniul asigurărilor” de completat cu cuvintele „sau reasigurărilor”.	Se acceptă Urmare a excluderii pct.9, pct.26 din proiect, norma din pct.12 (corelată cu lista entităților de audit eligibile) a fost exclusă.
	Banca Națională a Moldovei	29	Urmare a analizei pct.9 în corelare cu pct.12, rezultă că autoritatea de supraveghere nu stabilește din oficiu lista entităților eligibile, dar în baza cererilor depuse de către entitățile de audit. În această ordine de idei, propunem corelarea normelor.	Se acceptă Urmare a excluderii pct.9, pct.26 din proiect, norma din pct.12 (corelată cu lista entităților de audit eligibile) a fost exclusă.
13. Autoritatea de supraveghere, în termen de 30 de zile de la data primirii setului complet de documente, examinează cererea și, în cazul corespunderii cumulative criteriilor stabilite în pct. 11, include entitatea în lista entităților de audit eligibile, cu posibilitatea de a suspenda/elimina entitatea în cazul în care aceasta nu se mai conformează cerințelor și/sau încalcă prevederile Regulamentului.	Ministerul Justiției	30	La pct.13, în vederea respectării principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea actelor normative, considerăm oportună substituirea textului „în cazul în care acesta nu se mai conformează cerințelor și/sau încalcă prevederile Regulamentului” cu textul „potrivit pct.39-43.”.	Se acceptă Urmare a excluderii pct.9, pct.26 din proiect, norma din pct.13 (corelată cu lista entităților de audit eligibile) a fost exclusă.
14. Societatea de asigurare sau de reasigurare încheie contractul de audit și/sau privind prestarea serviciilor conexe de audit cu o entitate de audit care este inclusă în lista entităților eligibile.	Banca Națională a Moldovei	31	La pct.14, sugerăm excluderea acestuia, având în vedere că cerințele specificate la acest punct sunt reflectate în pct.17.	Se acceptă Urmare a excluderii pct.9, pct.26 din proiect, norma din pct.14 (corelată cu lista entităților de audit eligibile) a fost exclusă.
15. Înainte de încheierea contractului de audit și/sau privind prestarea serviciilor conexe de audit cu	Ministerul Justiției		La pct.15 remarcăm că, într-o enumerare de referințe, denumirea elementelor structurale ale actului normativ nu se repetă (observație	Se acceptă

o entitate de audit, adițional la documentele și informația solicitată de asigurător sau de reasigurător conform procedurilor sale interne, entitatea de audit prezintă societății de asigurare sau de reasigurare informațiile privind corespunderea entității de audit și a componenței echipei misiunii de audit cerințelor prevăzute în pct. 11 și pct. 16.			valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect).	
	Banca Națională a Moldovei	32	La pct.15-16 se propune adăugarea unor criterii suplimentare față de entitatea de audit și față de membrii echipei misiunii de audit privind lipsa afilierii cu societatea de asigurare sau reasigurare, deoarece a fost propusă excluderea de la pct.11 a criteriului de afiliere a entității de audit cu un asigurător sau reasigurător la etapa includerii în lista entităților de audit eligibile.	Se acceptă Având în vedere excluderea normelor (pct.9, pct.12, pct.26) ce au vizat procedura de selectare și publicare a listei de entități de audit eligibile, pct.11 a fost reformulat în sensul corespunderii entității de audit (și membrilor echipei misiunii de audit), anumitor criterii cumulative necesare în vederea obținerii aprobării autorității de supraveghere.
1) cel puțin un auditor din echipa misiunii de audit dispune de experiență de minimum 3 ani în domeniul auditului situațiilor financiare conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (SIRF);	Ministerul Finanțelor	33	La pct.16: - subpct.1) după cuvintele „auditul situațiilor financiare” de completat cu cuvântul „întocmite”, iar abrevierea „(SIRF)” de substituit cu „(IFRS)”	Se acceptă
	Banca Națională a Moldovei	34	La pct.16 subpct.1) și, ulterior, pe parcursul proiectului de regulament se propune înlocuirea cuvântului „SIRF” cu „IFRS”. Modificarea propusă este necesară în vederea armonizării cu terminologia utilizată în Legea nr.92/2022 (art. 57 alin. (1) și (2)) și în Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 (art.3: Standarde Internaționale de Raportare Financiară – standarde și interpretări emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate, acceptate pentru aplicare în Republica Moldova (în continuare – IFRS)).	Se acceptă

<p>2) cel puțin un auditor din echipa misiunii de audit dispune de experiență de minimum 3 ani în domeniul auditului situațiilor financiare ale entităților de interes public;</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>35</p>	<p>Opinăm că norma de la pct.16 subpct.2) nu corelează cu norma de la pct.11 subpct.3), unde se stabilește obligativitatea deținerii experienței de minim 3 ani în domeniul auditului situațiilor financiare ale entităților de interes public de către toți angajații. Recomandăm precizarea/clarificarea acestora.</p>	<p>Se acceptă În sensul în care în pct.11 s-au formulat criteriile necesare a fi cumulate în vederea aprobării entității de audit, textul din subpct.3) - „sau angajații acesteia dispun de cel puțin 3 ani de experiență în domeniul auditului situațiilor financiare ale entităților de interes public” a fost exclus (cerința care se va statua în calitate de criteriu față de membrii echipei de audit).</p>
<p>4) activitatea desfășurată în domeniul auditului și responsabilitățile exercitate în cadrul acesteia conduc la concluzia că au o bună reputație și experiență în domeniul asigurărilor. Bună reputație se consideră totalitatea informațiilor oficiale despre această persoană, care confirmă profesionalismul, buna-credință, integritatea și posedarea altor calități care dau asigurări că persoana dată în calitate de entitate de audit/auditor va activa în conformitate cu actele normative și nu va acționa în periclitarea siguranței și credibilității asigurătorului sau reasigurătorului;</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>36</p>	<p>Cu referire la pct.16 sbp.4), pentru a exclude interpretări în privința criteriilor de eligibilitate pentru echipa misiunii de audit, se va indica expres ce experiență în domeniul asigurărilor (de exemplu un an), trebuie să dețină membrii echipei de audit pentru a fi eligibili. Adicional, considerăm că textul „posedarea altor calități care dau asigurări că persoana dată în calitate de entitate de audit/auditor va activa în conformitate cu actele normative și nu va acționa în periclitarea siguranței și credibilității asigurătorului sau reasigurătorului”, este unul abuziv și nu întrunește condițiile de previzibilitate a actului normativ, având în vedere că evaluarea bunei credințe a echipei misiunii de audit către Comisia Națională a Pieței Financiare se va baza pe niște criterii vagi fără a fi bazate pe niște fapte/situații clare și previzibile ce va putea demonstra buna reputație chiar și de către persoana vizată, în acest context acesta va fi pus într-o situație</p>	<p>Se acceptă S-a reformulat și s-a expus - <i>activitatea desfășurată în domeniul auditului financiar și responsabilitățile exercitate în cadrul acesteia să conducă la concluzia că are o bună reputație profesională. <u>Reputația profesională se evaluează de către societatea de asigurări sau de reasigurări, potrivit actelor specificate în pct. 8 subpct. 8).</u></i></p>

			defavorabilă și imprevizibilă, contrar principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea actelor normative. Astfel, reieșind din cele expuse mai sus, propunem excluderea prevederilor respective în vederea protejării drepturilor echipei misiunii de audit împotriva unor eventuale acțiuni abuzive și neargumentate ale Comisie Naționale a Pieței Financiare la evaluarea bunei credințe a membrului echipei, pentru a se evita luarea unor decizii arbitrare, lipsite de probe.	
Pct.16 5) cel puțin un auditor dispune de certificat de calificare al contabilului, eliberat de către o societate internațională independentă în domeniul contabilității;	IP „Consiliul de supraveghere publică a auditului”	37	La pct.16 subpct.5), cuvintele „certificat de calificare al contabilului, eliberat de către o societate internațională independentă în domeniul contabilității” se substituie cu cuvintele „certificat internațional de calificare în domeniul contabilității și/sau auditului”.	Se acceptă
Pct.16 6) cel puțin un auditor din echipa societății de audit dispune de certificat de audit în sisteme informaționale CISA, după caz.	Ministerul Justiției	38	La pct.16 sbp.6), cuvintele „după caz” redau un caracter incert normei, motiv pentru care se va evita utilizarea acestora, pornind de la faptul că potrivit pct. 16, pentru a fi desemnată componența echipei misiunii de audit, membrii acesteia trebuie să întrunească cumulativ criteriile stabilite de Regulament (obiecție valabilă și pentru pct.52 și 60).	Se acceptă parțial La criteriile cumulative stabilite față de entitatea de audit și membrii echipei acesteia, cuvintele „după caz” s-au exclus. Cu referire la sintagma „după caz” din pct. 52 și pct. 60, specificăm că utilizarea acesteia este necesară în sensul aplicării normei în funcție de obiectul și sfera de aplicare a auditului. Ca de exemplu, certificatul CISA este obligatoriu pentru membrul echipei de audit în cazul efectuării auditului în scop

				de supraveghere dispus, după caz în condițiile art.54 din Legea nr.92/2022.
	Ministerul Finanțelor	39	La pct.16: - subpct.6), cuvântul „societății” de substituit cu cuvântul „entității”, iar fraza „certificat de audit în sisteme informaționale CISA” de expus în mod similar cu pct.59 al regulamentului.	Se acceptă
	IP „Consiliul de supraveghere publică a auditului”	40	La pct.16 subpct.6), cuvântul „auditor” se substituie cu cuvântul „membru”, cuvântul „societății” se substituie cu cuvântul „misiunii”.	Se acceptă
Pct.18 3) obligația entității de audit de a transmite informația obținută în cadrul misiunilor de audit autorității de supraveghere, potrivit art. 53 alin. (3) și alin. (4) din Legea nr. 92/2022, și faptul că transmiterea acestor informații nu constituie o încălcare a confidențialității și secretului profesional impuse prin clauze contractuale sau de prevederile legislației și nu atrage răspunderea entităților de audit sau a membrilor echipei misiunii de audit;	Banca Națională a Moldovei	41	La pct.18 subpct.3) se va exclude textul: „și faptul că transmiterea acestor informații nu constituie o încălcare a confidențialității și secretului profesional impuse prin clauze contractuale sau de prevederile legislației și nu atrage răspunderea entităților de audit sau a membrilor echipei misiunii de audit”, întrucât aceasta reprezintă o normă care este prescrisă la art.53 alin.(5) din Legea nr.92/2022 și nu necesită a fi dublată în regulament.	Se acceptă
4) obligația entității de audit de a elabora rapoarte (cu privire la auditul situațiilor financiare și/sau auditul în scop de supraveghere) în conformitate cu art. 28 din Legea nr. 271/2017, art. 53 și/sau art. 54 din Legea nr. 92/2022 și prezentul Regulament, precum și	Banca Națională a Moldovei	42	La pct.18 subpct.4), pentru coerență, se va exclude textul „și autorității de supraveghere” sau se va revizui întreg textul, pentru a-i conferi claritate, dacă intenția autorului a fost alta.	Se acceptă În sensul normei statuate la art.31 alin.(2) lit.d) din Legea nr.271/2017 sintagma ”precum și scrisoarea adresată conducerii, pe care entitatea de audit este responsabilă să le prezinte conform legislației din domeniul

<p>scrisoarea adresată conducerii, pe care entitatea de audit este responsabilă să le prezinte conform legislației din domeniul auditului și autorității de supraveghere;</p>				<p>auditului și autorității de supraveghere” a fost substituită cu „<i>precum și informația privind denaturările depistate, sau inconsecvențele semnificative identificate, dezvăluită într-o scrisoare adresată conducerii societății de asigurare sau de reasigurare, conform standardelor de audit</i>”.</p>
	“MOLDASIG” SA	43	De completat pct.18 alin.4) din proiect cu prevederile art.46 din Legea nr.271/2017.	<p>Se acceptă S-a completat cu „raportul suplimentar adresat comitetului de audit” în condițiile art.46 din Legea nr.271/2017.</p>
<p>18. Contractul de audit și/sau privind prestarea serviciilor conexe de audit se încheie în forma scrisă și conține cel puțin următoarele: 1) obiectul și sfera de aplicare a auditului; 2) perioada de gestiune pentru care va fi efectuat auditul, conform Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017; 3) obligația entității de audit de a transmite informația obținută în cadrul misiunilor de audit autorității de supraveghere, potrivit art. 53 alin. (3) și alin. (4) din Legea nr. 92/2022, și faptul că transmiterea acestor informații nu constituie o încălcare a confidențialității și secretului profesional impuse prin clauze</p>	Ministerul Finanțelor	44	<p>Totodată, menționăm că, conform art.27 alin.(3) al Legii nr.271/2017, contractul de audit se încheie în scris și, pe lângă cerințele prevăzute de legislația civilă, va conține obiectivul și sfera de aplicare a auditului. Auditorul are dreptul să aleagă metoda de efectuare a auditului, conform standardelor de audit, să planifice în mod independent efectuarea auditului, să beneficieze de serviciile experților, ale specialiștilor și ale altor persoane, ale căror cunoștințe sunt necesare în efectuarea auditului (art. 30 alin. (1) lit.a), b) și d) al Legii nr. 271/2017). Prin urmare, potrivit pct. 3 al Standardului Internațional de Audit 620 „Utilizarea activității unui expert al auditorului”, emis de către Consiliul pentru Standardele Internaționale de Audit și Asigurare, Ediția 2018, recepționat de Ministerul Finanțelor pe 1 septembrie 2020 de</p>	<p>Se acceptă parțial Conform art.27 alin.(2) din Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare, raporturile dintre entitatea de audit și entitatea auditată sau solicitantul auditului se reglementează <u>prin contractul de audit</u>, încheiat conform legislației civile. Normele incluse în punctele 21 și 22 au fost excluse din proiect. Totodată, norma aferentă contractului încheiat între societatea de asigurare și entitatea de audit a fost completată cu obligația entității de audit de a examina expertiza actuarului. Respectarea și prestabilirea anumitor condiții contractuale derivă din specificul activității de asigurare și nu contravine legislației civile.</p>

<p>contractuale sau de prevederile legislației și nu atrage răspunderea entităților de audit sau a membrilor echipei misiunii de audit;</p> <p>4) obligația entității de audit de a elabora rapoarte (cu privire la auditul situațiilor financiare și/sau auditul în scop de supraveghere) în conformitate cu art. 28 din Legea nr. 271/2017, art. 53 și/sau art. 54 din Legea nr. 92/2022 și prezentul Regulament, precum și scrisoarea adresată conducerii, pe care entitatea de audit este responsabilă să le prezinte conform legislației din domeniul auditului și autorității de supraveghere;</p> <p>5) obligația entității de audit de a informa societatea de asigurare sau de reasigurare despre modificarea informației aferente criteriilor specificate în pct. 11 și pct. 16 în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la data survenirii modificării.</p> <p>21. Entitatea de audit este obligată să examineze Raportul/opinia actuarului care a făcut parte din echipa de audit, acesta fiind parte integrantă a raportului auditorului a situațiilor financiare. În cazul unui dezacord cu Raportul/opinia menționată, entitatea de audit va antrena încă un actuar în echipa de audit, cu aprobarea</p>			<p>la Federația Internațională a Contabililor, auditorul este singurul responsabil pentru opinia de audit exprimată, iar această responsabilitate nu este diminuată prin utilizarea activității unui expert al auditorului. Cu toate acestea, dacă auditorul care utilizează activitatea unui expert al auditorului, în conformitate cu ISA, concluzionează că activitatea expertului respectiv corespunde scopurilor auditorului, auditorul poate accepta constatările sau concluziile expertului respectiv în domeniul lui de specialitate drept probă de audit adecvată. Auditorul trebuie să evalueze gradul de adecvare al activității expertului auditorului, în scopurile auditorului, inclusiv relevanța și caracterul rezonabil ale constatărilor sau concluziilor expertului respectiv și consecvența acestora cu alte probe de audit (pct.12 lit.(a) al standardului). Evaluarea de către auditor a competenței, capacității și obiectivității expertului auditorului, familiaritatea auditorului cu domeniul de competență al expertului auditorului și natura activității efectuate de expertul auditorului afectează natura, plasarea în timp și amploarea procedurilor de audit în vederea evaluării caracterului adecvat al activității expertului respectiv în scopurile auditorului (pct.A32 al standardului). Procedurile specifice pentru evaluarea caracterului adecvat al activității expertului auditorului în scopurile auditorului pot include:</p>	<p>Conform art.53 alin.(6) din Legea nr.92/2022 în componența echipei misiunii de audit, cel puțin o persoană trebuie atrasă în calitate de expert independent, care deține un certificat de calificare a actuarului, în vederea examinării activității de asigurare sau de reasigurare conform principiilor fundamentale și generale acceptate ale calculului actuarial.</p> <p>De specificat că, conformându-se Standardului Internațional de Audit 620 „Utilizarea activității unui expert” (pct.13 și A40), entitatea de audit este în drept să solicite opinia calificată a unui alt expert (actuar) extern, cu competențe relevante, în cazul în care constatările sau concluziile expertului auditorului nu sunt convergente cu alte probe de audit.</p> <p>Drept consecință, pornind de la importanța raportului de audit în emiterea unei decizii corecte, care să nu creeze eventuale situații de instabilitate pe piața asigurărilor, este necesară existența unei opinii credibile a actuarului.</p> <p>Potrivit art.36 alin.(1) din Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare, organul de supraveghere a auditului este Consiliul de supraveghere</p>
--	--	--	--	---

<p>autorității de supraveghere, obținută în prealabil. În asemenea caz, raportul auditorului va conține argumentarea punctuală a dezacordului cu opinia actuarului inițial desemnat.</p> <p>22. Autoritatea de supraveghere va decide asupra aprobării sau respingerii unui alt actuar în echipa de audit, în termen de până la 10 de zile lucrătoare de la data primirii setului complet de documente. În acest caz, cererea privind modificarea componenței echipei de audit va conține motivarea entității de audit privind dezacordul cu opinia actuarului inițial desemnat, cu anexarea opiniei acestuia. Antrenarea unui alt actuar în echipa de audit are loc în condițiile pct. 35, fără a modifica termenul de întocmire/prezentare a rapoartelor, prevăzut în pct. 61.</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Interviewări ale expertului auditorului. • Revizuirea rapoartelor și documentelor de lucru ale expertului auditorului. • Proceduri de coroborare precum: - Observarea activității expertului auditorului; - Examinarea informațiilor publicate, precum rapoartele statistice provenite de la surse cu autoritate care se bucură de o bună reputație; - Confirmarea aspectelor relevante cu terțe părți; - Efectuarea de proceduri analitice detaliate; și - Repetarea calculelor. • Discutarea cu un alt expert care deține competențe relevante în cazul în care, de exemplu, constatările sau concluziile expertului auditorului nu sunt consecvente cu alte probe de audit. • Discutarea cu conducerea a raportului expertului auditorului (pct.A33 al standardului). În contextul celor expuse comunicăm, că potrivit art.21 alin.(4) al Legii nr. 271/2017, imixtiunea în exercitarea profesiei de auditor, influența asupra auditului, asupra raportului și a documentelor de lucru ale auditorului sînt interzise. Astfel, cerințele, prevăzute în pct. 18, 21 și 22 ale proiectului, trebuie excluse, deoarece repetă sau depășesc limitele prevederilor legale. 	<p>publică a auditului (în continuare – Consiliul).</p> <p>În sensul art.41 alin.(1) din Legea nr.271/2017 și pct.4 din Regulamentul privind controlul extern al calității (<i>Decizia Consiliului nr.17 din 14.08.2019</i>), controlul extern al calității se efectuează de către Consiliu în scopul gestionării sistemului de asigurare a calității auditului, precum și în vederea constatării existenței și a modului de aplicare a politicilor și a procedurilor de control al calității auditului la nivel de entitate de audit și la nivel de misiune de audit.</p> <p>Corespunzător celor consemnate, Consiliul este responsabil pentru efectuarea controlului extern al calității în procesul efectuării auditului situațiilor financiare.</p> <p>Auditorul și entitatea de audit poartă răspundere conform prevederilor Legii nr.271/2017 numai din punctul de vedere al auditului situațiilor financiare (care nu include și situația efectuării unui audit în scop de supraveghere dispus de autoritate).</p>
<p>19. O entitate de audit poate efectua auditul situațiilor financiare, în aceeași perioadă de gestiune, concomitent la câteva societăți de asigurare sau de</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>45</p>	<p>Recomandăm excluderea normelor de la punctele 19 și 20, având în vedere că acestea preiau textul Legii nr.92/2022 de la art.53 alin.(2). În același context, considerăm necesar</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Normele din punctele 19 și 20 (preluau dispozițiile art.53 alin.(2) din Legea nr.92/2022), 61 și 67 (repetau art.50</p>

<p>reasigurare din Republica Moldova cu condiția că, la data acceptării de către autoritatea de supraveghere a acestei entități de a efectua auditul, activele cumulative ale societăților de asigurare sau de reasigurare respective să nu depășească 50% din totalul activelor de pe piața asigurărilor pentru fiecare categorie de asigurări.</p> <p>20. Actuarul desemnat în echipa misiunii de audit poate participa anual în cadrul misiunilor de audit la cel mult 4 societăți de asigurare sau de reasigurare.</p> <p>51. Auditul în scop de supraveghere poate fi desfășurat simultan cu auditul situațiilor financiare sau separat de acesta, precum și de aceeași entitate de audit sau de o altă entitate, aprobată de autoritatea de supraveghere, în condițiile prezentului Regulament, cu condiția încheierii contractelor de prestări servicii corespunzătoare. Misiunile auditului în scop de supraveghere sunt executate în conformitate cu standardele de audit și/sau standardele conexe.</p> <p>53. Auditul în scop de supraveghere reprezintă procedurile de verificare și analiză, solicitate de autoritatea de supraveghere, cu privire la unul sau</p>			<p>revizuirea și a altor puncte din regulament care dublează textul legii (de ex. 51, 53, 66, 67 etc.).</p>	<p>alin.(7) și art.53 alin.(5)) - au fost excluse.</p> <p>Norma din pct.51 transpune art.54 alin.(3) din Legea nr.92/2022, dar face referire la „condițiile prezentului Regulament”.</p> <p>Totodată, dispozițiile art.54 alin.(4) din Legea nr.92/2022 prevăd că autoritatea de supraveghere solicită asigurătorilor sau reasigurătorilor, după caz, dispunerea efectuării auditului în scop de supraveghere în unele situații, fără a se limita la acestea. Pct.53 din proiect prevede și alte situații de efectuare a auditului în scop de supraveghere, de ex.: - 3) <i>veridicitatea și plenitudinea situațiilor financiare specializate individuale și consolidate, după caz, întocmite conform actelor normative ale autorității de supraveghere</i>. Suplimentar, pct.54 din proiect stabilește tipurile auditului în scop de supraveghere care vor fi efectuate anual.</p>
---	--	--	---	--

<p>mai multe din următoarele aspecte, fără a se limita la acestea:</p> <p>66. Entitatea de audit informează autoritatea de supraveghere despre orice fapt sau decizie în legătură cu societatea de asigurare sau de reasigurare auditată, potrivit art. 53 alin. (3) și alin. (4) din Legea nr. 92/2022 și furnizează la solicitarea acesteia orice detalii, clarificări, explicații legate de perioada de gestiune auditată a asiguratorului sau reasiguratorului, inclusiv după finalizarea activității de audit.</p> <p>67. În termen de 4 luni de la încheierea perioadei de gestiune, societatea de asigurare sau de reasigurare va publica pe pagina-web a sa oficială situațiile financiare individuale și/sau consolidate auditate complete (inclusiv notele explicative aferente) și raportul auditorului. Asiguratorul sau reasiguratorul va asigura menținerea pe pagina-web oficială a situațiilor financiare complete auditate și raportul auditorului pentru ultimii cinci ani de activitate.</p>				
	Banca Națională a Moldovei	46	Se propune de completat secțiunea cu cerințe suplimentare față de actuar (după exemplul Normei ASF nr.13/2019), și anume: „un actuar care acceptă o lucrare în cadrul misiunii de	Se acceptă Proiectul a fost completat cu un punct nou, cu următorul conținut:

			audit trebuie să respecte standardele profesionale și de etică ale profesiei de actuar, având obligația de a aloca timp suficient pentru a nu afecta calitatea analizelor actuariale necesare îndeplinirii misiunii de audit. Actuarul desemnat în echipa de audit nu poate accepta participarea în cadrul misiunilor de audit dacă bugetul propriu de timp nu îi permite alocarea timpului necesar îndeplinirii corecte și la timp a lucrărilor care îi revin”.	<i>”Actuarul desemnat în echipa misiunii de audit trebuie să respecte standardele profesionale și de etică, precum și prevederile actelor normative ale autorității de supraveghere, având obligația de a aloca timp suficient pentru a nu afecta calitatea analizelor actuariale necesare îndeplinirii misiunii de audit.”.</i>
21. Entitatea de audit este obligată să examineze Raportul/opinia actuarului care a făcut parte din echipa de audit, acesta fiind parte integrantă a raportului auditorului a situațiilor financiare. În cazul unui dezacord cu Raportul/opinia menționată, entitatea de audit va antrena încă un actuar în echipa de audit, cu aprobarea autorității de supraveghere, obținută în prealabil. În asemenea caz, raportul auditorului va conține argumentarea punctuală a dezacordului cu opinia actuarului inițial desemnat.	Banca Națională a Moldovei	47	La pct.21 recomandăm de a examina suplimentar primele două propoziții prin prisma prevederilor art.53 din Legea nr.92/2022, care nu conțin dispoziții în acest sens. Totodată, reiterăm opinia expusă de Banca Națională în scrisoarea nr. 31-002/26/1323 din 4 mai 2021.	Se acceptă parțial Norma inclusă în punctul 21 a fost exclusă din proiect. Totodată, norma aferentă contractului încheiat între societatea de asigurare și entitatea de audit a fost completată cu obligația entității de audit de a examina expertiza actuarului. Standardul Internațional de Audit 620 „Utilizarea activității unui expert al auditorului”, emis de către Consiliul pentru Standardele Internaționale de Audit și Asigurare, recepționat de Ministerul Finanțelor pe 1 septembrie 2020, stabilește cerințe și oferă recomandări pentru determinarea necesității de a angaja sau implica un expert al auditorului și responsabilitățile auditorului atunci când utilizează activitatea unui expert al său.

				<p>Conform pct.3 din ISA 620, dacă auditorul care utilizează activitatea unui expert din partea auditorului, în conformitate cu ISA, concluzionează că activitatea expertului respectiv este adecvată scopurilor auditorului, auditorul <u>poate accepta</u> observațiile și concluziile expertului respectiv în aria de expertiză, <u>drept probă de audit</u>.</p> <p>În condițiile pct.13 și pct.A40 din ISA 620, dacă auditorul stabilește că activitatea expertului din partea auditorului nu este adecvată scopurilor auditorului, auditorul ar putea include <u>angajarea unui alt expert</u>.</p> <p>Suplimentar, pct.A41 și A42 (pct.14, 15) din ISA 620 statuează că în anumite cazuri, este posibil ca legea <u>sau reglementările să dispună o referire la activitatea expertului din partea auditorului</u>, de exemplu, în vederea asigurării transparenței în sectorul public. Este posibil ca în anumite circumstanțe să fie adecvată referirea la expertul din partea auditorului într-un raport al auditorului care conține o opinie modificată, pentru a explica natura modificării.</p>
	Banca Națională a Moldovei	48	Cu referire la utilizarea în text a sintagmelor „opinia actuarului” și „Raportul/opinia actuarului” (la pct.21, 22, 57 și 61), ținând cont de exigența de uniformitate a terminologiei	<p>Comentariu:</p> <p>În condițiile art.50 alin.(7) din Legea nr.92/2022 - În termen de 4 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune,</p>

			juridice stabilite de art.54 alin. (1) lit.c) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, considerăm oportună utilizarea în textul proiectului doar a sintagmei „opinia actuarului”.	asigurătorul sau reasigurătorul expediază autorității de supraveghere situațiile financiare, raportul auditorului și expertiza actuarului , precum și publică în organul de presă prevăzut de statut situațiile financiare și raportul auditorului. Totodată, art.53 alin.(6) din Legea nr.92/2022 prevede că, în componența echipei misiunii de audit, cel puțin o persoană trebuie atrasă în calitate de expert independent , care deține un certificat de calificare a actuarului. În sensul celor menționate, sintagmele „opinia actuarului” și „Raportul/opinia actuarului” au fost înlocuite cu – „expertiza actuarului”.
22. Autoritatea de supraveghere va decide asupra aprobării sau respingerii unui alt actuar în echipa de audit, în termen de până la 10 de zile lucrătoare de la data primirii setului complet de documente. În acest caz, cererea privind modificarea componenței echipei de audit va conține motivarea entității de audit privind dezacordul cu opinia actuarului inițial desemnat, cu anexarea opiniei acestuia. Antrenarea unui alt actuar în echipa de audit are loc în condițiile pct. 35, fără a modifica termenul de întocmire/prezentare a rapoartelor, prevăzut în pct. 61.	Banca Națională a Moldovei		La pct.22, în măsura în care autorității de supraveghere i se atribuie competența de aprobare sau respingere a unui alt actuar în echipa de audit, recomandăm de a specifica temeiurile (criteriile) în baza cărora se va decide aprobarea sau respingerea unui alt actuar. Totodată, ținem să atenționăm asupra faptului că o asemenea competență a autorității de supraveghere nu pare a se înscrie în cadrul legal primar.	Se acceptă Norma din punctul respectiv a fost exclusă, fiind redată parțial la un alt punct din proiect. În condițiile pct.13 și pct.A40 din ISA 620, dacă auditorul stabilește că activitatea expertului din partea auditorului nu este adecvată scopurilor auditorului, auditorul ar putea include <u>angajarea unui alt expert</u> . Antrenarea unui alt actuar reprezintă o procedură de completare a echipei de audit deja aprobate de autoritatea de supraveghere, care se efectuează potrivit prevederilor generale aplicabile

				la evaluarea persoanelor desemnate în echipă. Astfel, pentru membrii echipei de audit sunt aplicabile criteriile stabilite din proiect și, respectiv, se va prezenta același set de documente, în baza cărora autoritatea de supraveghere analizează întrunirea de către persoana propusă în echipă a criteriilor menționate și emite o decizie privind aprobarea sau respingerea includerii unui nou actuar.
24. Cererea pentru obținerea aprobării entității de audit, în componența echipei misiunii de audit nominalizate, se prezintă autorității de supraveghere de către societatea de asigurare sau de reasigurare în termen de cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de ținerea adunării generale a acționarilor, la care urmează să fie confirmată entitatea de audit, cu anexarea următoarelor documente și informații:	Banca Națională a Moldovei	49	Cu referire la pct.24, sugerăm reexaminarea cerinței prin prisma prevederilor art.53 alin.(1) din Legea nr.92/2022, care stipulează expres „... sunt supuse auditului obligatoriu efectuat de către o entitate de audit, confirmată de adunarea generală a acționarilor și acceptată de către autoritatea de supraveghere ...”. Astfel, cererea pentru aprobarea entității de audit urmează a fi depusă la autoritatea de supraveghere după confirmarea acesteia în cadrul AGA. Suplimentar, menționăm asupra necesității stabilirii unei cerințe exprese cu referire la organul de conducere (sau persoana) din cadrul societății de asigurare împuternicit cu dreptul de a semna cererea respectivă. În aceeași ordine de idei, considerăm necesară revizuirea documentelor care urmează a fi anexate la cerere, în special documentul menționat la subpct.1), care urmează a fi substituit cu extrasul din procesul-verbal al ședinței adunării generale a acționarilor	Se acceptă Sintagma „ <i>în termen de cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de ținerea adunării generale a acționarilor, la care urmează să fie confirmată entitatea de audit,</i> ” – a fost exclusă. Totodată, punctul a fost completat cu două subpuncte noi: 1) în cazul auditului situațiilor financiare, extrasul din procesul-verbal al ședinței adunării generale a acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare la care a fost luată decizia privind confirmarea entității de audit pentru desfășurarea auditului situațiilor financiare; 2) în cazul auditului în scop de supraveghere, extrasul din procesul-verbal a organului de conducere abilitat prin lege sau statut la care a fost luată decizia privind confirmarea entității de

			societății de asigurare sau reasigurare la care a fost luată decizia privind confirmarea societății de audit pentru desfășurarea auditului situațiilor financiare.	audit pentru desfășurarea auditului în scop de supraveghere.
CA „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” SA	50	<p>Propuneri de ajustare:</p> <p>24. Cererea pentru obținerea concomitentă a aprobării entității de audit și componentei echipei misiunii de audit nominalizate se prezintă autorității de supraveghere de către societatea de asigurare sau de reasigurare în termen de cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de ținerea adunării generale a acționarilor, la care urmează să fie confirmată entitatea de audit, cu anexarea următoarelor documente și informații: (în continuare conform textului propus).</p> <p>25. Aprobarea componentei echipei misiunii de audit poate fi solicitată și separat în termen de cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de începerea misiunii de audit cu anexarea documentelor specificate la subpunctele 3), 5), 6) și 8) din punctul 24.</p> <p>După cum rezulta din textul normei cererea pentru obținerea aprobării entității de audit și componentei echipei misiunii de audit, se prezintă autorității de supraveghere de către societatea de asigurare sau de reasigurare în termen de cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de ținerea adunării generale a acționarilor, la care urmează să fie confirmată entitatea de audit.</p>	<p>Comentariu:</p> <p>Prin prisma prevederilor art.53 alin.(1) din Legea nr.92/2022 „ ... sunt supuse auditului obligatoriu efectuat de către o entitate de audit, confirmată de adunarea generală a acționarilor și acceptată de către autopritatea de supraveghere ...”. Astfel, cererea pentru aprobarea entității de audit urmează a fi depusă la autoritatea de supraveghere după confirmarea entității de audit în cadrul AGA . În acest sens, punctul a fost modificat respectiv. Conform art.48 alin.(3) lit.g) din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, AGA <u>confirmă entitatea de audit</u> pentru efectuarea auditului obligatoriu ordinar și stabilește cuantumul retribuției serviciilor ei. Totodată, în condițiile normelor proiectului, în cazul modificării componentei echipei misiunii de audit, asiguratorul sau reasiguratorul, în termen de 5 zile lucrătoare din data survenirii modificărilor, depune o cerere în acest sens în adresa autorității de supraveghere, cu anexarea informațiilor privind corespunderea</p>	

			<p>Conform practicilor formate în timp, misiunile de audit încep în trimestrul IV al anului de gestiune, dar întocmirea listei membrilor echipei de audit are loc în trimestrul I al anului de gestiune. Astfel, de la data aprobării de către autoritatea de supraveghere până la începerea efectivă a misiunii de audit unii membri ai echipei nu mai activează în cadrul acesteia și, respectiv, apare necesitatea de a solicita autorității modificarea membrilor echipei. În aceste condiții efortul administrativ atât din partea societății, cât și din partea autorității de supraveghere este dublat. Din aceste considerente propunem ca cadrul normativ să fie completat și oferită posibilitatea de a aviza atât concomitent entitatea de audit și componența echipei misiunii de audit, cât și separat.</p>	<p>membrilor noi cerințelor specificate în Regulament.</p>
<p>4) proiectul agreat al contractului de audit și/sau privind prestarea serviciilor conexe de audit, care va fi încheiat între asigurător sau reasigurător și entitatea de audit, întocmit în limba de stat, care corespunde cerințelor prevăzute la pct. Error! Reference source not found. și Error! Reference source not found.;</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>51</p>	<p>La pct.24, subpct. 4), având în vedere prevederile § 124 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 36/2013 privind interpretarea articolului 13 alin. (1) din Constituție în corelație cu Preambulul Constituției și Declarația de Independență a Republicii Moldova, potrivit căreia „Curtea constată că interpretarea coroborată a Preambulului și a articolului 13 din Constituție este în sensul unicității limbii de stat, a cărei denumire este dată de norma primară imperativă din Declarația de Independență. Prin urmare, Curtea consideră că prevederea conținută în Declarația de Independență</p>	<p>Se acceptă</p>

			referitoare la limba română ca limbă de stat a Republicii Moldova prevalează asupra prevederii referitoare la limba moldovenească conținute în articolul 13 al Constituției”, considerăm oportună substituirea sintagmei „limba de stat” cu sintagma „limba română”.	
	Banca Națională a Moldovei	52	La pct.24 alin.(4) redacțional de substituit sintagma „de stat” cu cuvântul „română”.	Se acceptă
5) informația ce atestă experiența și practica membrilor din componența echipei, nominalizați pentru efectuarea misiunii de audit, specificată la pct. Error! Reference source not found. și Anexa nr. 1 la prezentul Regulament, cu atașarea copiilor documentelor justificative, certificate prin semnătura conducătorului entității de audit;	Banca Națională a Moldovei	53	La pct.24 alin. (5) este specificată necesitatea prezentării de către societatea de asigurare sau de reasigurare a informației ce atestă experiența și practica membrilor din componența echipei misiunii de audit. Menționăm că pct.16 subpct.4) prevede necesitatea corespunderii membrilor echipei de audit și criteriului de reputație. În acest sens, propunem redactarea prevederii astfel, încât aceasta să reflecte necesitatea prezentării informației și pentru evaluarea corespunderii criteriului de reputație, precum și specificarea expresă a documentelor ce urmează a fi prezentate de către societatea de asigurare pentru a atesta corespunderea fiecărui criteriu în parte, inclusiv criteriului de reputație. În partea ce vizează referința la anexa nr.1, considerăm necesar a se asigura coerența între informațiile privind experiența membrilor echipei de audit în conformitate cu pct.16 și modul în care este prevăzută includerea datelor (menționate) despre experiență prin completarea anexei nr.1 la regulament, având	<p>Se acceptă</p> <p>Norma expusă a fost modificată, iar punctul a fost completat cu subpuncte noi (buna reputație, audit în scop de supraveghere).</p> <p>Suplimentar, Anexa nr.1 a fost completată cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informații cu privire la experiența în domeniul auditului situațiilor financiare conform IFRS, sistemelor informaționale; - „<i>Informații adiționale:</i> - <i>Precizați dacă în ultimii 10 ani vreuna dintre entitățile la care entitatea de audit a efectuat auditul situațiilor financiare a făcut obiectul unei proceduri de reorganizare judiciară/insolvabilitate/lichidare/administrare specială/redresare financiară /rezoluție. În caz afirmativ, prezentați detaliile (se vor indica: denumirea entității, domeniul de activitate, perioada auditării, opinia auditorului,</i>

			<p>în vedere faptul că structura acesteia nu permite includerea deplină a acestora.</p>	<p><i>data intrării în procedurile specificate, autoritatea/instanța care a dispus procedura, decizia și cauzele inițierii procedurii)</i></p> <p><i>- Menționați dacă în ultimii 10 ani entitatea de audit sau acționarii/asociații entității de audit a/au făcut obiectul, în Republica Moldova ori în străinătate, al vreunei anchete sau proceduri profesionale, disciplinare, administrative ori judiciare, care s-a încheiat cu vreo măsură, ori face/fac în prezent obiectul unor astfel de anchete sau proceduri. În caz afirmativ prezentați detalii (se vor indica: autoritatea care a dispus măsura, fapta sancționată, măsura și data aplicării acesteia).</i></p> <p><i>- Menționați dacă entitatea de audit sau reprezentantul acesteia a fost condamnat pentru săvârșirea de infracțiuni.</i></p> <p><i>- Comunicați orice alte informații suplimentare, care ar putea fi considerate relevante pentru aprecierea competențelor, a experienței profesionale, a reputației sau a comportamentului financiar_____</i></p>
25. Pentru efectuarea auditului situațiilor financiare, asigurătorul sau	Banca Națională a Moldovei	54	La pct.25, propunem de examinat oportunitatea reformulării, astfel încât în cazul	Se acceptă Punctul a fost reformulat.

<p>reasigurătorul poate încheia un contract cu entitatea de audit pentru o perioadă de cel mult 3 perioade de gestiune consecutive. În acest caz, cererea pentru obținerea aprobării entității de audit, în componența echipei misiunii de audit nominalizate, se prezintă autorității de supraveghere în condițiile pct. 23 din Regulament în prima perioada de gestiune auditată.</p>			<p>încheierii contractului cu entitatea de audit pentru o perioadă de 2 sau 3 perioade de gestiune consecutive, unele dintre informațiile care se anexează la cererea de avizare a entității de audit și a componenței misiunii de audit să fie prezentate anual și nu doar în prima perioada de gestiune auditată (de ex. descrierea detaliată cu privire la calendarul activităților planificate în contextul efectuării auditului pentru perioada de gestiune planificată, confirmarea eliberată de Consiliul de supraveghere publică a auditului privind lipsa măsurilor disciplinare aplicate pentru ultimii 3 ani entității de audit și auditorilor nominalizați pentru efectuarea misiunii de audit, contractul de asigurare de răspundere civilă și/sau alte informații ce se referă la modificările survenite față de setul de documente depuse inițial).</p>	
	<p>Banca Națională a Moldovei</p>		<p>Se propune de introdus un punct suplimentar cu privire la condițiile și termenele de notificare a autorității de supraveghere cu privire la încheierea contractului de audit, având în vedere că art.53 alin.(10) din Legea nr.92/2022 prevede că „Asigurătorul sau reasigurătorul trebuie să notifice în scris autoritatea de supraveghere privind încheierea unui contract de audit, retragerea unei entități de audit înainte de expirarea termenului - limită stabilit prin contract și să explice motivele pentru neîncheierea și rezoluțiunea acestuia”.</p>	<p>Se acceptă Punctul 34 din proiect a fost modificat și expus în altă redacție (având în vedere norma din art.53 alin.(10) din Legea nr.92/2022).</p>

<p>26. În cazul în care entitatea de audit, selectată de societatea de asigurare sau de reasigurare, nu se regăsește în lista entităților eligibile, publicată pe pagina-web oficială a autorității de supraveghere, asiguratorul sau reasiguratorul este în drept să înainteze o cerere de aprobare a entității respective doar cu depunerea concomitentă de către entitatea de audit respectivă a cererii privind includerea acesteia în lista entităților eligibile, conform pct. 12 și pct. 13. Pe perioada examinării cererii entității de audit, examinarea cererii societății de asigurare sau de reasigurare privind aprobarea entității de audit se suspendă.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>55</p>	<p>La pct.26, considerăm oportun de a reglementa dreptul asiguratorului (reasiguratorului) de a depune cererea de aprobare prealabilă a entității de audit și după (nu doar concomitent) depunerea cererii de către entitatea de audit.</p>	<p>Comentariu: Pct.26 a fost exclus (în sensul eliminării listei entităților eligibile).</p>
<p>31. Autoritatea de supraveghere, în termen de 30 de zile de la data primirii setului complet de documente și informațiilor, specificate la pct. 24 sau pct. 26, aprobă sau refuză să aprobe entitatea de audit în și componența echipei misiunii de audit nominalizate.</p>	<p>“MOLDASIG” SA</p>	<p>56</p>	<p>De completat pct. 31 din proiect cu mențiunea „30 de zile lucrătoare” și corespunde cu pct. 24 din proiectul prezentat.</p>	<p>Nu se acceptă În condițiile art.60 alin.(1) din Codul administrativ - <i>Termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.</i></p>
<p>33. Drept temeiuri de refuz de a aproba entitatea de audit sunt considerate următoarele: 6) entitatea de audit este suspendată din lista entităților de audit eligibile</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>57</p>	<p>La pct.33 subpct.6) considerăm că sunt indicate două temeiuri diferite, din acest motiv, propunem expunerea acestora în mod separat (subpuncte separate).</p>	<p>Comentariu: Subpct.5) și 6) au fost excluse (în sensul excluderii listei entităților de audit eligibile).</p>
<p>35. În cazul modificării componenței echipei misiunii de audit, asiguratorul</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>58</p>	<p>La pct.35 propunem completarea după cuvântul reasiguratorul cu următorul text</p>	<p>Se acceptă</p>

sau reasigurătorul depune o cerere în acest sens în adresa autorității de supraveghere, cu anexarea informațiilor privind corespunderea membrilor noi cerințelor specificate la pct. 16.			„cererile se vor depune în termen de 3 zile lucrătoare din data survenirii modificărilor”.	
36. În cazul în care entitatea de audit și/sau membrii din componența echipei misiunii de audit nu-și îndeplinesc în modul corespunzător atribuțiile legale, inclusiv nu mai întrunesc condițiile specificate la pct. 11 și pct. 16 și/sau nu mai respectă cerințele de conduită etică și profesională conform Codului etic al profesioniștilor contabili, emis de Federația Internațională a Contabililor, autoritatea de supraveghere stabilește un termen pentru înlăturarea neconformărilor și deficiențelor constatate.	Ministerul Justiției	59	Cu referire la pct. 36, se va face referire expresă la atribuțiile legale care trebuie îndeplinite de către entitatea de audit și/sau membrii din componența echipei misiunii de audit, în vederea respectării principiului securității raporturilor juridice în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea actelor normative.	Se acceptă În norma proiectului s-a făcut referire expresă la Legea nr.92/2022
37. În cazul în care entitatea de audit nu înlătură neconformările și deficiențele constatate în perioada stabilită de către autoritatea de supraveghere, ultima retrage aprobarea acordată entității de audit.	Banca Națională a Moldovei	60	Pct.36 și 37 se vor revizui în partea ce ține de competența autorității de supraveghere de a „monitoriza” respectarea de către entitatea de audit a „cerințelor de conduită etică și profesională conform Codului etic al profesioniștilor contabili, emis de Federația Internațională a Contabililor”, având în vedere prevederile cadrului legal aplicabil, care nu consacră asemenea competențe. Mai mult, în absența unor criterii stabilite în lege pentru retragerea aprobării entității de audit, acestea ar putea fi corelate criteriilor ce urmează a fi întrunite de entitatea de audit pentru a fi acceptată de autoritatea de supraveghere.	Se acceptă Sintagma „cerințele de conduită etică și profesională conform Codului etic al profesioniștilor contabili, emis de Federația Internațională a Contabililor” a fost exclusă din proiect.
Pct.40 d) constatarea nerespectării prevederilor prezentului Regulament	Ministerul Justiției	61	Cu referire la pct. 40 lit. d) și pct. 43 lit. d), menționăm că prevederile în cauză nu oferă previzibilitate și claritate în raport cu subiecții implicați, la caz entitățile de audit. În acest	Se acceptă Secțiunea 2.3 (punctele 39-43) „Temeiurile de suspendare și excludere a entității de audit din lista entităților de

<p>și/sau a Legii nr. 92/2022, la efectuarea activității de audit; Pct.43 d) constatarea repetată, pe parcursul a trei ani, a nerespectării prevederilor prezentului Regulament și/sau a Legii nr. 92/2022, la efectuarea activității de audit;</p>			<p>context, atenționăm că norma juridică trebuie să fie formulată cu maximă precizie și previzibilitate, astfel încât să determine cu claritate fapta ce constituie temei în vederea suspendării sau excluderii entității de audit din lista entităților de audit eligibile. În acest sens, normele juridice propuse nu ar trebui să conțină o normă generală de trimitere la o obligație ce rezultă dintr-o lege sau alt act normativ sub următoarea formulă: „constatarea nerespectării prevederilor Regulamentului și/sau a Legii nr. 92/2022 la efectuarea activității de audit”. Astfel, considerăm necesară revizuirea prevederilor expuse mai sus, astfel încât să poată fi determinate cu exactitate cazurile care pot duce la suspendarea și excluderea entităților de audit din lista entităților de audit eligibile (nerespectarea căror norme, care neconformități), or, spre exemplu, o neconformare minoră care poate fi înlăturată nu ar trebui să ducă imediat la suspendare. În acest sens, temeiul suspendării/excluderii din listă nu poate conține o normă generală de trimitere la nerespectarea legislației din domeniul asigurărilor.</p>	<p>audit eligibile” a fost exclusă din proiect. De specificat că din proiect au fost excluse normele specificate la pct.9 și pct.26, care prevedeau publicarea de către autoritatea de supraveghere pe pagina web a listei entităților de audit eligibile. În context, nici Legea nr. 92/2022 nu prevede imperativ obligația autorității de supraveghere de a ține lista entităților de audit eligibile de a efectua auditul în domeniul asigurărilor. Având în vedere cele menționate, precum și ținând cont de faptul că potrivit normelor din proiect entitatea de audit și componența echipei de audit urmează să obțină aprobarea autorității de supraveghere înainte de încheierea contractului de audit, s-au exclus din proiect prevederile cu privire la ținerea listei entităților de audit eligibile de a efectua auditul în domeniul asigurărilor.</p>
<p>Pct.40 d) constatarea nerespectării prevederilor prezentului Regulament și/sau a Legii nr. 92/2022, la efectuarea activității de audit;</p>	<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>62</p>	<p>La pct.40 lit.d) cuvintele „ , la efectuarea activității de audit” de exclus.</p>	<p>Se acceptă</p>

40. Drept temei de suspendare din listă sunt considerate următoarele cazuri:	IP „Consiliul de supraveghere publică a auditului”	63	Pct.40 se va completa cu un subpct. cu următorul cuprins: „e) Consiliul de supraveghere publică a auditului suspendă activitatea de audit efectuată de către entitatea de audit, conform art.16 din Legea nr.271/2017”.	Comentariu: Secțiunea 2.3 (punctele 39-43) „Temeiurile de suspendare și excludere a entității de audit din lista entităților de audit eligibile” a fost exclusă din proiect.
42. Contractele de audit în curs de realizare la data suspendării entității de audit din lista entităților de audit eligibile, în cazul în care au fost efectuate cel puțin 1/3 din activități stabilite în calendarul activităților planificate, vor produce în continuare efecte juridice până la finalizarea misiunii de audit în desfășurare, pentru care entitatea de audit a fost aprobată de autoritatea de supraveghere. În caz contrar, societatea de asigurare sau de reasigurare va rezoluționa contractele de audit în curs de realizare la data suspendării entității de audit din lista entităților de audit eligibile și va selecta o altă entitatea de audit, în condițiile Regulamentului.	Banca Națională a Moldovei	64	Considerăm că pct.42 necesită a fi revizuit. Astfel, având în vedere că potrivit art.53 alin.(8), (9) și (10) din Legea nr. 92/2022, CNPF nu este abilitată cu competențe de reglementare a aspectelor ce țin de valabilitatea și efectele juridice ale contractelor privind prestarea serviciilor de audit, prevederea propusă pentru pct.42 pare să fie o normă juridică primară și nu poate fi inclusă într-un act normativ subordonat legii. Eventual, în cazul în care CNPF este competentă să adopte decizia cu privire la eliminarea/suspendarea entității de audit din lista entităților de audit eligibile, opinăm, că CNPF ar putea să reglementeze în ce măsură o astfel de decizie afectează sau nu afectează misiunile de audit nefinalizate. Astfel, înțelegem că pornind de la temeiul de suspendare a entității de la pct.40 pot urma diferite efecte juridice. Astfel, în cazul lit.b) de la pct.40 suspendarea ar putea avea drept efect rezoluțiunea contractului, iar în cazul lit.c) și d), înlăturarea circumstanțelor care au dus la suspendarea entității din listă ar însemna continuarea realizării contractului.	Comentariu: Secțiunea 2.3 (punctele 39-43) „Temeiurile de suspendare și excludere a entității de audit din lista entităților de audit eligibile” a fost exclusă din proiect. .

43. Autoritatea de supraveghere poate elimina entitatea de audit din lista entităților de audit eligibile în următoarele cazuri:	Banca Națională a Moldovei	65	La pct.43 sugerăm substituirea sintagmei „poate elimina” cu cuvântul „excluce”.	Comentariu: Secțiunea 2.3 (punctele 39-43) „Temeiurile de suspendare și excludere a entității de audit din lista entităților de audit eligibile” a fost exclusă din proiect.
c) comiterea încălcărilor în procesul efectuării auditului în scop de supraveghere, inclusiv lipsa probelor de audit/actuarial pentru emiterea concluziilor pe care se bazează opinia auditorului;	Banca Națională a Moldovei	66	La pct.43 lit.c) se vor revedea și se vor preciza normele privind temeiurile de eliminare a entității de audit din lista entităților eligibile corelativ cu normele care prevăd temeiurile de suspendare a entității din listă de la pct.40 lit.d), pentru a nu admite suprapunerea acestora.	Comentariu: Secțiunea 2.3 (punctele 39-43) „Temeiurile de suspendare și excludere a entității de audit din lista entităților de audit eligibile” a fost exclusă din proiect.
e) neînlăturarea, în termenul stabilit, a circumstanțelor care au condus la suspendarea din lista entităților de audit eligibile;	Banca Națională a Moldovei	67	La pct.43 lit.e), în vederea asigurării previzibilității normei, propunem de a preciza actul administrativ în care este stabilit termenul, deoarece în proiect nu se conțin reglementări cu privire la conținutul deciziei privind suspendarea din lista entităților de audit eligibile și, prin urmare, autoritatea de supraveghere nu este ținută să indice în decizia sa un termen pentru înlăturarea motivelor suspendării.	Comentariu: Secțiunea 2.3 (punctele 39-43) „Temeiurile de suspendare și excludere a entității de audit din lista entităților de audit eligibile” a fost exclusă din proiect.
f) aplicarea măsurilor disciplinare, în condițiile art. 42 din Legea nr. 271/2017;	Banca Națională a Moldovei	68	La pct.43 lit.f), recomandăm de a aprecia suplimentar oportunitatea stabilirii ca temei pentru eliminarea din lista entităților eligibile a faptului aplicării oricărei măsuri disciplinare prevăzute de art.42 din Legea nr. 271/2017 (inclusiv avertismentul scris), deoarece există riscul unei disproporționalități între temei (spre exemplu – avertisment scris pentru o încălcare	Comentariu: Secțiunea 2.3 (punctele 39-43) „Temeiurile de suspendare și excludere a entității de audit din lista entităților de audit eligibile” a fost exclusă din proiect.

			puțin semnificativă) și efectele sancțiunii de eliminare din lista entităților eligibile – imposibilitatea de a efectua auditul asigurătorilor (reasigurătorilor) timp de 3 ani (conform pct.11 subpct.2) din proiect).	
Capitolul III Auditul situațiilor financiare	Ministerul Finanțelor	69	Referitor la auditul situațiilor financiare comunicăm că, acesta se efectuează în conformitate cu legislația cu privire la auditul situațiilor financiare și nu necesită de reglementat suplimentar (Secțiunea 3 din proiect). Prin urmare, Secțiunea 3 din proiect și pct.1 din anexa nr.2 la regulament urmează a fi exclusă.	Se acceptă parțial Capitolul III "Auditul situațiilor financiare" a fost revăzut, fiind excluse pct.45 și pct.47 din proiect (norme care se conțin în Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare). Anexa nr.2 la proiect a fost exclusă. Suplimentar, în sensul art.43 alin.(10) din Legea nr.92/2022, capitolul a fost completat cu un punct nou aferent auditului anual al funcțiilor și activităților externalizate efectuat în cadrul auditului situațiilor financiare.
	Banca Națională a Moldovei	70	La secțiunea 3, înțelegem că art.53 alin.(11) din Legea nr.92/2022 stabilește, indirect, temeiul juridic de reglementare de către autoritatea de supraveghere a unor aspecte care vizează conținutul raportului de audit. Celelalte aspecte incluse aici urmează a fi revăzute (par să excedeze temeiurile legale prevăzute în clauza de adoptare a regulamentului).	
45. În sensul prezentelor reglementări, auditul situațiilor financiare reprezintă examinarea independentă a situațiilor financiare anuale individuale ale asigurătorului sau reasigurătorului și a celor consolidate, după caz, precum și a altor informații aferente acestor situații ale societății de asigurare sau de reasigurare auditate, pentru exprimarea unei opinii profesionale a	IP „Consiliul de supraveghere publică a auditului”	71	La pct.45, cuvintele „asupra corespunderii situațiilor financiare cerințelor stabilite de legislație” se substituie cu cuvintele „cu privire la măsura în care situațiile financiare auditate sunt întocmite din toate punctele de vedere semnificative conform cadrului general de raportare financiară”.	Comentariu: Pct.45 a fost exclus din proiect (în sensul în care reglementări primare se conțin în Legea nr.271/2017).

auditorului asupra corespunderii situațiilor financiare cerințelor stabilite de legislație.				
47. Raportul auditorului va conține: 1) opinia auditorului asupra situațiilor financiare ale societății de asigurare sau de reasigurare (inclusiv asupra funcțiilor și activităților externalizate) sau imposibilitatea de exprimare a opiniei; 2) avizul auditorului privind coerența dintre raportul conducerii și situațiile financiare pentru aceeași perioadă de gestiune și corespunderea acestuia cu prevederile legislației; 3) declarația cu privire la faptul că pe parcursul auditului nu s-au identificat sau s-au identificat informații eronate semnificative prezentate în raportul conducerii, indicând natura acestora.	IP „Consiliul de supraveghere publică a auditului”	72	Pct.47 se expune în următoarea redacție: „Raportul auditorului se întocmește respectând standardele de audit și conține opinia auditorului cu privire la măsura în care situațiile financiare auditate ale societății de asigurare sau de reasigurare (inclusiv asupra funcțiilor și activităților externalizate) sunt întocmite din toate punctele de vedere semnificative conform cadrului general de raportare financiară. Opinia auditorului poate fi nemodificată sau modificată, respectiv, poate fi opinie cu rezerve, opinie contrară sau acesta poate fi în imposibilitatea de a exprima o opinie. Raportul auditorului conține suplimentar: 1) avizul auditorului privind coerența dintre raportul conducerii și situațiile financiare pentru aceeași perioadă de gestiune și corespunderea acestuia cu prevederile legislației; 2) declarația cu privire la faptul că, pe parcursul auditului, s-au identificat informații eronate semnificative prezentate în raportul conducerii, indicând natura acestora.”	Comentariu: Pct.47 a fost exclus din proiect (în sensul în care Raportul auditorului este reglementat prin art.28 din Legea nr.271/2017).
	Banca Națională a Moldovei	73	La pct. 48 se propune revizuirea numerotării subpunctelor.	Se acceptă
evaluarea riscurilor aferente deficiențelor, viziunilor și constatărilor	“MOLDASIG” SA	74	De completat pct. 48 din proiect cu alin.7) "evaluarea riscurilor..." care este lipsă, astfel pct. 48 va avea în final 8 alineate.	Se acceptă

cu indicarea recomandărilor de rigoare;				
<p>52. După obiectul și sfera de aplicare a auditului, contractul de audit și/sau privind prestarea serviciilor conexe de audit, având în vedere specificul activității de asigurare, va conține, după caz:</p> <p>1) verificarea respectării modului de încheiere a tranzacțiilor cu conflict de interese conform art. 84 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni;</p> <p>2) confirmarea suficienței mijloacelor bănești disponibile pentru contribuția inițială în Fondul de compensare și cota în garanția financiară externă și faptul că mijloacele bănești sunt libere de obligații și nu sunt grevate de sarcini, în cazul asigurătorului sau reasigurătorului care intenționează sau practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă;</p> <p>3) confirmarea structurii disponibilităților financiare ale societății de asigurare sau de reasigurare cu referire la activele libere de obligații care pot fi investite de către asigurător sau reasigurător în cazul solicitării avizului prealabil pentru investirea capitalului propriu în</p>	Banca Națională a Moldovei	75	La pct.52 remarcăm următoarele: art.54 alin.(2) din Legea nr.92/2022 prescrie neexhaustiv anumite situații în care poate fi solicitat efectuarea auditului în scop de supraveghere. Astfel, pornind de la situația concretă necesară a fi supusă auditului, precum și a informațiilor de care are nevoie autoritatea de supraveghere se vor contura și obligațiile specifice în cadrul contractului de audit. În această ordine de idei, considerăm necesară revizuirea normelor de la acest punct care stabilesc anumite obligații specifice necesar de a fi incluse în cadrul unui astfel de contract – normă care nu ține de cadrul juridic al unui regulament care trebuie să stabilească norme general obligatorii – spre exemplu, obligația includerii unor anumite clauze de ordin general valabile pentru orice contract de audit.Totodată, atragem atenția asupra faptului că nu este clar cum ar urma a fi aplicate prevederile pct.52 în coroborare cu pct.53 și 54.	Se acceptă Normele au fost revizuite.

<p>capitalul social al unei societăți comerciale;</p> <p>4) confirmarea structurii disponibilităților financiare ale asigurătorului sau reasigurătorului cu referire la activele libere de obligații care pot fi grevate cu sarcini (gaj, fidejusiune, împrumut), în cazul solicitării de către societatea de asigurare sau de reasigurare a avizării prealabile încheierii unei tranzacții de proporții;</p> <p>5) posibilitatea majorării capitalului social, din mijloace bănești libere de obligații, în vederea obținerii avizului prealabil referitor la înregistrarea de stat a modificărilor în documentele de constituire privind majorarea capitalului social.</p>				
<p>53. Auditul în scop de supraveghere reprezintă procedurile de verificare și analiză, solicitate de autoritatea de supraveghere, cu privire la unul sau mai multe din următoarele aspecte, fără a se limita la acestea:</p> <p>1) adecvarea cadrului de administrare a activității asigurătorului sau reasigurătorului conform actelor normative ale autorității de supraveghere, inclusiv analiza:</p> <p>a) acționariatului și suficienței capitalului;</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>76</p>	<p>Se propune excluderea pct.53 din proiect, având în vedere că acesta, în mare parte, dublează prevederile art.54 alin.(4) din Legea nr. 92/2022.</p>	<p>Comentariu:</p> <p>Totodată, dispozițiile art.54 alin.(4) din Legea nr.92/2022 prevăd că autoritatea de supraveghere solicită asigurătorilor sau reasigurătorilor, după caz, dispunerea efectuării auditului în scop de supraveghere în unele situații, <u>fără a se limita la acestea</u>. Pct.53 din proiect prevede și alte situații de efectuarea auditului în scop de supraveghere, de ex.: - 3) <i>veridicitatea și plenitudinea situațiilor financiare specializate individuale și consolidate, după caz,</i></p>

<p>b) capacității profesionale și organizatorice;</p> <p>c) rețelei de distribuție;</p> <p>2) veridicitatea și plenitudinea rapoartelor specializate prezentate autorității de supraveghere conform actelor normative ale acesteia, inclusiv analiza:</p> <p>a) modalităților de calcul și raportare a structurii și a componentelor ratelor de solvabilitate, fondurilor proprii, cerinței de capital minim și altor indicatori determinați de autoritatea de supraveghere;</p> <p>b) formării și menținerii rezervelor tehnice;</p> <p>c) constituirii și menținerii categoriilor de active și evaluării acestora la valoarea justă, precum și a structurii investițiilor;</p> <p>d) ținerii registrelor contractelor de asigurare și ale daunelor;</p> <p>e) contractelor de reasigurare obligatorie și benevolă (facultativă);</p> <p>3) veridicitatea și plenitudinea situațiilor financiare specializate individuale și consolidate, după caz, întocmite conform actelor normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>4) adecvarea și implementarea politicilor și procedurilor interne ale</p>				<p><i>întocmite conform actelor normative ale autorității de supraveghere (instituit în condițiile pct.71 din Regulamentul privind situațiile financiare specializate ale societăților de asigurare sau de reasigurare (Hotărârea CNPF nr.30/13/2023)).</i></p> <p>Suplimentar, în sensul pct.53 din Regulamentul cu privire la înregistrarea/licențierea societăților de asigurare sau de reasigurare și a sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe (Hotărârea CNPF nr.31/1/2023), se propune completarea punctului cu un subpunct nou și amendarea subpct.6):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>evaluarea cadrului intern de administrare a riscurilor aferente tehnologiei informației și comunicațiilor și, după caz, evaluarea tehnicii de calcul și sistemelor informatice în sensul pct. 53 lit. b) din Regulamentul cu privire la înregistrarea/licențierea societăților de asigurare sau de reasigurare și a sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.31/1/2023;</i> - <i>confirmarea, la momentul depunerii cererii, a suficienței mijloacelor bănești proprii pentru contribuția inițială în</i>
--	--	--	--	---

<p>asigurătorului sau reasigurătorului în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, precum și analiza efectuării tranzacțiilor;</p> <p>5) adecvarea sistemului de guvernanță (auditorul va evalua sistemul de control intern și va decide în ce măsură se poate baza pe acest sistem);</p> <p>6) evaluarea cadrului intern de administrare a riscurilor aferente tehnologiei informației și comunicațiilor;</p> <p>7) prezentarea recomandărilor privind riscurile aferente activității societății de asigurare sau de reasigurare.</p>				<p><i>Fondul de compensare și cota în garanția bancară externă și a faptului că mijloacele bănești sunt libere de obligații și nu sunt grevate de sarcini, pentru obținerea dreptului de a desfășura activitate de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă.</i></p>
<p>54. Auditul în scop de supraveghere, prevăzut la pct. Error! Reference source not found. sbp. 3) și sbp. 4), se va efectua anual de către o entitate de audit aprobată de autoritatea de supraveghere, în condițiile expuse în prezentul Regulament,</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>77</p>	<p>La pct.54 se propune de indicat că auditul în scop de supraveghere se va efectua anual în ceea ce privește (a) veridicitatea și plenitudinea situațiilor financiare specializate individuale și consolidate, după caz, întocmite conform actelor normative ale autorității de supraveghere, (b) adecvarea și implementarea politicilor și procedurilor interne ale societății de asigurare sau de reasigurare în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, precum și analiza efectuării tranzacțiilor.</p> <p>De asemenea, se propune de adăugat un enunț /punct separat cu privire la faptul că, în alte</p>	<p>Comentariu:</p> <p>Norma statuată a fost menținută în proiect, fiind redactată, având în vedere art.4 alin.(1) lit.e) din Legea nr.308/2017 (amendat prin Legea nr.66/2023, în vigoare din 01.07.2023) - asigurătorii sau reasigurătorii și intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări care desfășoară activitate în limitele claselor de asigurări de viață, inclusiv cele cu participarea la investiții – având calitatea de <i>entitatea raportoare</i>.</p>

			scopuri de supraveghere, auditul se va efectua în conformitate cu solicitarea autorității de supraveghere.	Totodată, aspectele detaliate în Anexa nr.2 din proiect aferente adecvării sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului au fost revizuite/completate și introduse direct ca norma separată în textul Regulamentului. Suplimentar, proiectul a fost completat cu un punct nou în următoarea redacție: <i>- Banca Națională a Moldovei poate solicita efectuarea unui audit în scop de supraveghere pentru fiecare societate de asigurare sau de reasigurare individual cu indicarea domeniului de verificare și analiză. Banca Națională a Moldovei, poate înainta cerințe privind modul, forma, perioada desfășurării verificării și analizei, inclusiv data-limită de prezentare a raportului auditorului.</i>
	Banca Națională a Moldovei	78	Se propune excluderea pct.55-57, întrucât auditul în alte scopuri de supraveghere se va efectua de fiecare dată în conformitate cu solicitarea autorității de supraveghere. Considerăm că aceste norme au caracter limitativ (comparativ cu cadrul legal primar) și în cazul păstrării acestora există riscul neacoperirii anumitor aspecte de interes pentru autoritatea de supraveghere.	Se acceptă
59. În cadrul efectuării auditului în condițiile pct. 53 sbp. 6), cel puțin un	Ministerul Justiției	79	La pct.59, atenționăm că exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate	Se acceptă

<p>auditor membru din echipa entității misiunii de audit dispune de certificat de audit în sisteme informaționale CISA, eliberat de către o societate internațională independentă ce se ocupă cu dezvoltarea, adoptarea și utilizarea cunoștințelor și practicilor acceptate la nivel mondial pentru sistemele informatice de vârf în industrie ISACA.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>80</p>	<p>face numai după explicarea lor în text, la prima folosire, în speță textul „CISA” și „ISACA”.</p> <p>La pct.59 se propune de înlocuit sintagma „pct.53 subpct. 6)” cu sintagma „art.54 alin. (4) lit. e) din Legea nr. 92/2022” în contextul excluderii pct.53.</p>	<p>Comentariu: Norma din pct.53 subpct.6) a fost amendată și nu corespunde întocmai art.54 alin.(4) lit.e) din Legea nr. 92/2022.</p>
	<p>IP „Consiliul de supraveghere publică a auditului”</p>	<p>81</p>	<p>La pct.59, cuvântul „auditor” se substituie cu cuvântul „membru”, cuvântul „entității” se substituie cu cuvântul „misiunii”.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>61. Entitatea de audit prezintă , în original, autorității de supraveghere, consiliului societății și/sau adunării generale a acționarilor asigurătorului sau reasigurătorului, cel târziu pînă la data de 30 aprilie a anului următor celui auditat, raportul auditorului privind auditul situațiilor financiare, precum și scrisoarea adresată conducerii, cu anexarea situațiilor financiare, și, după caz, raportul auditorului asupra constatărilor efective aferente auditului în scop de supraveghere, care vor fi datate și semnate de către conducătorul entității de audit și șeful echipei de audit, precum și Raportul/opinia semnată de către actuarul care a făcut parte din echipa de audit, și care vor conține numele și prenumele</p>	<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>82</p>	<p>La pct.61: - cuvintele „scrisoarea adresată conducerii” de substituit cu cuvintele „scrisoarea către persoanele responsabile cu guvernanta”; - cuvintele „constatărilor efective” de substituit cu cuvintele „constatărilor faptice”.</p>	<p>Se acceptă parțial Cuvintele „constatărilor efective” s-au substituit cu cuvintele „constatărilor”. Totodată, în sensul art.31 alin.(2) lit.d) din Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare (<i>precum și informația privind denaturările depistate, dezvăluită într-o scrisoare adresată conducerii, conform standardelor de audit</i>), pe parcursul textului proiectului se utilizează sintagma „scrisoarea adresată conducerii”.</p>

<p>persoanelor care le-au întocmit. În cazul în care perioada de gestiune pentru care s-a efectuat auditul este alta decât anul calendaristic, entitatea de audit va prezenta documentele specificate în acest punct conform clauzelor contractului de prestări servicii.</p>				
<p>61. Entitatea de audit prezintă, în original, autorității de supraveghere, consiliului societății și/sau adunării generale a acționarilor asigurătorului sau reasigurătorului, cel târziu pînă la data de 30 aprilie a anului următor celui auditat, raportul auditorului privind auditul situațiilor financiare, precum și scrisoarea adresată conducerii, cu anexarea situațiilor financiare, și, după caz, raportul auditorului asupra constatărilor efective aferente auditului în scop de supraveghere, care vor fi datate și semnate de către, conducătorul entității de audit și șeful echipei de audit, precum și Raportul/opinia semnată de către actuarul care a făcut parte din echipa de audit, și care vor conține numele și prenumele persoanelor care le-au întocmit. În cazul în care perioada de gestiune pentru care s-a efectuat auditul este alta decât anul calendaristic, entitatea</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>83</p>	<p>La pct.61 propunem excluderea conjuncției „sau” în contextul în care art.53 alin. (1) din Legea 92/2022 prevede expres că situațiile financiare trebuie confirmate de adunarea generală a acționarilor. - De asemenea, sunt prevăzute două sarcini: 1. auditul obligatoriu al situațiilor financiare și 2. auditul în scop de supraveghere. În temeiul art. 52 și art. 54 alin.(1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative pentru interpretarea corectă și aplicarea comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte sau alineate. Recomandăm divizarea în subpuncte a acestor două cerințe, totodată, va elucida și cerințele prevăzute în pct.62.</p>	<p>Se acceptă parțial Conjuncția „sau” din prima propoziție și propoziția a doua au fost excluse. Suplimentar, textul „conducătorul entității de audit și șeful echipei de audit” a fost substituit cu „auditor/partener responsabil de misiunea de audit” în sensul normelor prevăzute la art.23 alin.(4) din Legea nr.271/2017. Proiectul a fost completat cu o normă nouă în următoarea redacție: - În cazul auditului în scop de supraveghere solicitat de către Banca Națională a Moldovei potrivit pct. 27, societatea de asigurare sau de reasigurare sau entitatea de audit prezintă Băncii Naționale a Moldovei și, după caz, consiliului societății sau comitetului de audit, raportul auditorului elaborat în condițiile specificate la pct. 29, care este semnat de către auditor sau partener responsabil de misiunea de audit.</p>

de audit va prezenta documentele specificate în acest punct conform clauzelor contractului de prestări servicii.				
62. La solicitarea autorității de supraveghere, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să prezinte rapoartele menționate la pct. 61. Ne reprezentarea de către asigurator sau reasigurator a rapoartelor solicitate, în termenul stabilit, atrage după sine aplicarea sancțiunilor potrivit Legii nr. 92/2022 și Codului contravențional.	Banca Națională a Moldovei	84	- La pct.62 din proiectul de regulament se propune excluderea trimiterii la aplicarea sancțiunilor potrivit Codului contravențional. Aplicarea unei eventuale sancțiuni în baza Codului contravențional pentru ne reprezentarea rapoartelor menționate la pct.61. nu permite asigurarea unui mecanism de sancționare proporțional cu încălcarea admisă și nu va produce un caracter descurajant în acest sens. - La pct.62, propunem de a indica expres ce rapoarte este obligată societatea să prezinte autorității de supraveghere, în contextul că ne reprezentarea lor atrage după sine sancționarea societății. - Recomandăm de indicat la care termen se referă autorul (30 aprilie a anului următor celui auditat prevăzut în pct.61 sau un alt termen indicat de către autoritatea de supraveghere în solicitare).	Se acceptă Din norma proiectului s-a exclus trimiterea la aplicarea sancțiunilor potrivit Codului contravențional.
	"MOLDASIG" SA	85	De completat pct.62 din proiect cu pct.61 care este lipsă.	Se acceptă
63. Rapoartele menționate la pct. 61, care nu corespund cerințelor Legii nr. 92/2022 și Legii nr. 271/2017, prezentului Regulament și/sau au fost întocmite de o entitate de audit, care nu se regăsește în lista entităților eligibile, sau care nu a fost aprobată de autoritatea de supraveghere pentru	Ministerul Finanțelor	86	Conținutul pct.63 necesită a fi revizuit, deoarece nu este clar scopul examinării/neexaminării rapoartelor și de cine se examinează/nu se examinează. Totodată, cuvintele „misiunii de audit” de substituit cu „auditului anual”.	Se acceptă Norma a fost exclusă din proiect.
	Banca Națională a Moldovei	87	La pct.63 sugerăm revizuirea prevederii „nu se examinează”, având în vedere că	Se acceptă Norma a fost exclusă din proiect.

efectuarea misiunii de audit sau a cărei aprobare a fost refuzată sau retrasă, nu se examinează.			necorespunderea rapoartelor auditorului prevederilor legale poate fi determinată doar urmare examinării acestora.	
65. În perioada desfășurării auditului, precum și după finisarea misiunii de audit, autoritatea de supraveghere comunică, după caz, cu entitatea de audit, pentru a discuta problemele de interes comun aferente activității asigurătorului sau reasigurătorului, care necesită a fi clarificate și/sau comunicate părții care a inițiat ședința.	Ministerul Justiției	88	La pct. 65, cuvântul „finisarea” se va substitui cu cuvântul „finalizarea”.	Se acceptă
	Banca Națională a Moldovei	89	La pct.65 redacțional propunem substituirea cuvântului „finisarea” cu cuvântul „finalizarea”.	Se acceptă
	Ministerul Finanțelor	90	Din conținutul pct. 65 nu este clar la ce fel de audit se face referire (auditul situațiilor financiare sau auditul în scop de supraveghere), deoarece conform art. 21 alin. (4) și imixtiunea în exercitarea profesiei de auditor, influența asupra auditului, asupra raportului și a documentelor de lucru ale auditorului sunt interzise.	Comentariu: În condițiile art.118 alin.(2) din Legea nr.92/2022 autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite informația aferentă societății de asigurare sau de reasigurare de la auditori și de la alți experți externi. Totodată, art.53 alin.(5) din Legea nr.92/2022 statuează că transmiterea către autoritatea de supraveghere a informațiilor menționate la alin.(3) și (4) nu constituie o încălcare a confidențialității și secretului profesional impuse prin clauze contractuale sau de prevederile legislației și nu atrage răspunderea entităților de audit sau a membrilor echipei misiunii de audit. În sensul celor menționate, comunicarea între autoritatea de supraveghere și entitatea de audit nu constiuie imixtiune în exercitarea profesiei de auditor.
66. Entitatea de audit informează autoritatea de supraveghere despre	Ministerul Finanțelor	91	La pct. 66 de exclus cuvintele „ , inclusiv după finalizarea activității de audit”.	Comentariu: Norma a fost exclusă din proiect.

orice fapt sau decizie în legătură cu societatea de asigurare sau de reasigurare auditată, potrivit art. 53 alin. (3) și alin. (4) din Legea nr. 92/2022 și furnizează la solicitarea acesteia orice detalii, clarificări, explicații legate de perioada de gestiune auditată a asigurătorului sau reasigurătorului, inclusiv după finalizarea activității de audit.				
	Banca Națională a Moldovei	92	La pct.66 se propune de suplimentat cu un enunț cu privire la faptul că „autoritatea de supraveghere are acces la orice documente sau rapoarte întocmite de entitățile de audit și membrii echipei de audit în legătură cu desfășurarea auditului”.	Comentariu: În condițiile art.118 alin.(2) din Legea nr.92/2022 autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite informația aferentă societății de asigurare sau de reasigurare de la auditori și de la alți experți externi.
	Ministerul Justiției	93	În anexa nr.2 urmează a fi indicată denumirea acesteia, conform prevederilor regulamentului.	Se acceptă Anexa a fost exclusă
	Banca Națională a Moldovei	94	Referitor la anexa nr.2, opinăm că se va revizui textul acesteia din perspectiva măsurii în care normele stabilite aici se încadrează în temeiul juridic stabilit la art.53 alin.(11) din Legea nr.92/2022.	Se acceptă Anexa a fost exclusă.
	“MOLDASIG” SA	95	Considerăm oportun de completat pct.2 din anexa nr.2 la proiectul replamentului cu privire la auditul societăților de asigurare sau de reasigurare cu alin.7) prezentarea recomandarilor privind riscurile aferente activității de asigurare sau de reasigurare, care urmează a fi detaliate I în linii generale.	Comentariu: Anexa a fost exclusă.